

Flyktingkris i den svenska dagspressen

En analys av 2015 års viktigaste begreppsförskjutning

Abstract

The Swedish word flyktingkris, comparable to the German word flüchtlingskrise and the English term refugee crisis, used to denote some distant tragedy befalling desperate people. But that meaning changed as it became the predominant word to describe the increased influx of refugees to Europe in 2015. As the media directed its attention to the situation, the number of articles in Swedish newspapers that mentioned the word went from a maximum of 60 per month before 2015 to 5 004 in the month of September that year. As this happened the very concept connected to the word developed into something else. This thesis focuses on this conceptual development by looking at articles in Swedish newspapers. The backbone of the theory and general approach is borrowed from the German school of conceptual history (Begriffsgeschichte). But due to the contemporary nature of the analysis and the extensive number of articles with decent metadata, a more quantitative methodology is used.

Nyckelord: Begreppsförskjutning, Begreppshistoria, Flyktingkris, Flyktinginvandring, Migrationspolitik

Antal ord: 17 339

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Teori	4
2.1	Ordens betydelse för vårt tänkande	4
2.2	Hur ords betydelser kan förändras	6
2.3	En kort introduktion till begreppshistorisk teori	7
3	Metod och material	8
3.1	Flyktingkrisartiklarnas population och urval	8
3.2	En kvantitativ analysmetod	11
4	Analys	12
4.1	Före 2015: regionala kriser i en turbulent omvärld.....	14
4.2	Januari-juli: en global kris med europeiskt ansvar.....	17
4.3	Augusti: en deklARATION om flyktingkris i Europa	22
4.4	September: <i>flyktingkrisen</i> är en kris i Europa	26
4.5	Oktober: <i>flyktingkrisen</i> är en kris i Sverige.....	29
4.6	November: den svenska flyktingkrisens avgörande.....	33
4.7	December: ett slut på den svenska flyktingkrisen	36
5	Sammanfattning och slutsats	41
6	Referenser	44

1 Inledning

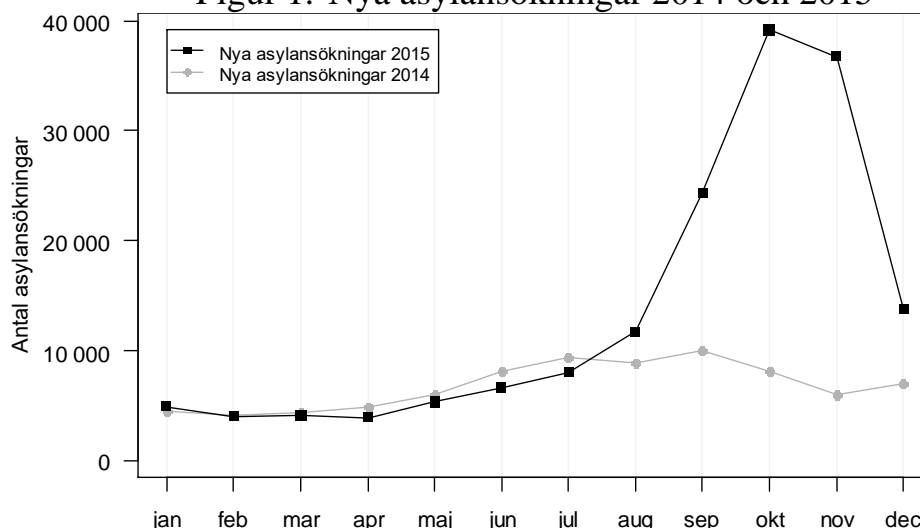
För att kunna söka asyl i Sverige måste man befinna sig i landet. Som medlemsland i Schengen ska de svenska gränserna vara öppna, men för att komma hit måste man ta sig igenom Schengenområdet yttre gräns som ska vara stängd. Då asylrätten är just en rättighet och alla ansökningar ska prövas likvärdigt blir stängda gränser och andra hinder för att ta sig in i Schengenområdet viktiga för att dämpa invandringen. Flyktingar kan registreras eller tvingas ansöka om asyl för att lagligen kunna vistas i ett land, om detta gjorts i ett Schengenland på vägen till Sverige kan de skickas tillbaka till landet där det gjordes då de enligt Dublinförordningen endast har rätt till en prövning av asylrätten¹ (SFS 2005:716 Utlänningslagen; 2006/562/EG av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer).

Migrationsverket redovisar anslagsprognoser fem gånger om året där de bland annat skattar antalet nya asylansökningar under innevarande och nästkommande år. I den sista prognosen 2014 (som kom den 4:e november) skattade man antalet nya asylansökningar under 2015 till mellan 80 000 och 105 000. Det preliminära planerings- och beräkningsunderlaget låg på 95 000: en ökning med ungefär 17 % från det faktiska antalet 2014 (Migrationsverket A 2014; Migrationsverket A 2015). Mellan januari och juli 2015 kan prognosen beskrivas som tämligen god. Antalet nya asylansökningar följde trenden från 2014: det var något fler i januari och aningen färre mellan februari och juli. I de tidiga prognoserna 2015 skrev man ned skattningarna; som trenden såg ut var man på väg att hamna i den lägre delen av intervallet som sattes upp vid slutet av 2014.

Den fjärde anslagsprognosen 2015 kom den 23:e juli. Där satte man det förväntade antalet nya asylansökningar till mellan 66 000 och 80 000. Antalet flyktingar som kom till Europa hade ökat. Den största ökningen kom från Turkiet och följde den så kallade Balkanrutten, men hinder som Ungerns planerade stängsel och Serbiens förstärkta gränskontroller troddes försvåra resor mot Sverige. Därutöver bedömdes långa handläggningstider göra Sverige mindre attraktivt. Som alltid betonades osäkerheten i skattningarna, men bedömningen var att senare prognoser mest troligt skulle skrivas ned ytterligare (Migrationsverket B 2015, s.3-12). Redan månaden efter denna prognos kom trendbrottet. Antalet flyktingar som kom från Turkiet ökade ytterligare och Schengenområdets yttre gräns rämnade. De hinder som funnits för att ta sig till Sverige försvagades så kraftigt att Migrationsverket senare ansåg att situationen kunde ”liknas vid att Sverige skulle ha en direkt gräns mot Turkiet” (Migrationsverket C 2015, s.6).

¹ Dessa asylansökningar tas däremot med i den officiella statistiken. Dessutom görs det undantag från regeln om att skicka tillbaka asylansökande för länder där förhållandena anses undermåliga (vilket främs gällt Grekland). Det kan också hända att landet de ska skickas tillbaka till vägrar.

Figur 1. Nya asylansökningar 2014 och 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet asylsökande kommer från Migrationsverket och rör nya ansökningar i Sverige, ansökningar från personer som tidigare sökt asyl i ett annat Schengenland är inkluderade (Migrationsverket A 2015; Migrationsverket A 2016). För hela året har variablerna en korrelation på 0.4010 och ett p-värde på 0.1963. För perioden januari-juli är korrelationen 0.9668 och p-värdet 0.0004.

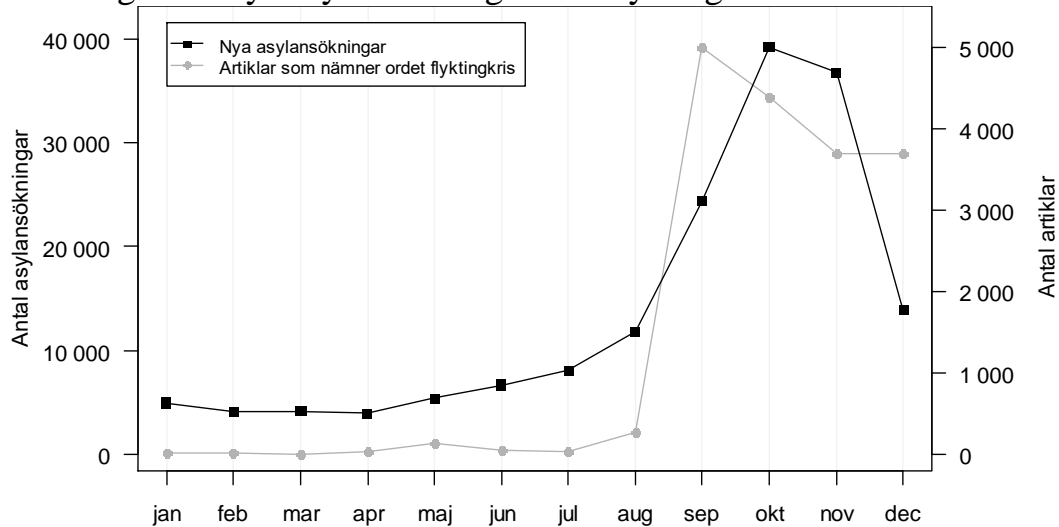
Den kraftiga ökningen av antalet asylsökande som den fallerade yttre gränsen ledde till, samt dess påtagliga konsekvenser med överbelastade mottagningssystem, folkliga protester, upprättande av inre gränskontroller o.s.v. kom att benämnas som en *flyktingkris*². Ordets bestämda form – *flyktingkrisen* – blev något av ett samlingsnamn för reportage om situationen vilket också syns i Figur 2 (därmed inte sagt att det inte finns artiklar som beskriver situationen utan att nämna ordet).

Det är just detta ord, eller mer specifikt dess användning, som analyseras i denna uppsats. Som ordet antyder syftar det i någon mån på flyktingar som befinner sig i kris. Decenniet före hösten 2015 rörde det sig främst om situationen i länder som Afghanistan, Irak, Pakistan, Somalia, Sydsudan och Syrien där delar ur ländernas befolkning var på flykt, men även i grannländer som Jordanien och Libanon dit många sökte sig beskrevs det råda flyktingkris. I juli 2012 var det 60 artiklar som nämnde ordet, 59 av dem refererade till situationen i Sydsudan. Detta var den månadliga toppnoteringen före 2015 och kan jämföras med de 5 004 artiklar som nämnde ordet under september det året. Topppnoteringen i september kommer i samband med den kraftiga ökningen av antalet flyktingar som anlände till Sverige. Minst 4 155 av de 5 004 artiklarna nämner Europa eller något europeiskt land. 2 683 av dem nämner Sverige. En grov indikation som visar att det inte längre rör sig om något avlägset. 2015 var året då flyktingkrisen kom till Sverige.³

² Genom hela uppsatsen tittar vi på ordet *flyktingkris* samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* då det inte finns någon poäng i att separera dem.

³ Alla siffror är hämtade från sökningar för ordet flyktingkris, samt böjningarna flyktingkrisen och flyktingkrisens (samt Europa eller Sverige då de nämns) i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla tryckta medier under 2015. En stor andel av artiklarna är publiceringar av TT-telegram. Att en artikel nämner Sverige betyder inte att den nödvändigtvis handlar om situationen i Sverige, även det omvända gäller, men siffrorna ger en viss översikt.

Figur 2. Nya asylansökningar och flyktingkris-artiklar 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktingkris*, samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen 2015. Siffrorna för antalet asylsökande kommer från Migrationsverket och rör nya ansökningar i Sverige, ansökningar från personer som tidigare sökt asyl i ett annat Schengenland är inkluderade (Migrationsverket A 2016). Variablerna har en korrelation på 0.8635 och ett p-värde på 0.0010.

Att nyhetsmedier rapporterar flitigt om en betydande samhällsutveckling är i sin ordning. Och även om omfånget skulle kunna kritiseras – i september nämnde nästan vart tjugonde TT-telegram ordet flyktingkris⁴ – är det inte själva kvantiteten i rapporteringen som är fokus i denna uppsats.

Uppsatsen fokuserar istället på hur artiklarna använder ordet. Ett ords betydelse styrs av hur det används och denna betydelse påverkar i sin tur hur vi tänker. Eftersom ordet flyktingkris blivit ett samlingsnamn för en viktig utveckling får ordet en viktig roll i hur vi tolkar, värderar och i förlängningen agerar kring denna utveckling.

Målet i uppsatsen är att beskriva och analysera hur ordet flyktingkris har använts och vilka företeelser och värderingar som kopplats till det för att därigenom få en bild av vad ordet har haft för betydelser och vad det kan tänkas ge för konnotationer. Dessa betydelser kan då ställas i relation till varandra och tänkbara konsekvenser kan undersökas. Fokus ligger på utvecklingen under 2015, dels då uppsatsen skrivs våren 2016, men också eftersom utvecklingen tycks ha varit kraftigast kring september det året. Det blir också ett fokus på artiklar i dagspressen, dels eftersom tidningarna har ett inflytande, dels eftersom de antas vara representativa för en mer generell utveckling, men också för att det ger tillgång till ett bra material. Frågeställningen lyder således:

Hur har begreppet flyktingkris utvecklats under 2015?

⁴ I september 2015 var det 647 av 13 303 TT-telegram som nämnde ordet flyktingkris (4.8 %). Detta utifrån sökningar i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet).

2 Teori

Sättet vi tänker på är i många avseenden beroende av språket och orden vi har tillgång till. Vi tänker kring och förstår vår omgivning, varandra och oss själva med ord (se exempelvis Bermúdez 2003). Ansatsen i denna uppsats kan beskrivas som löst socialkonstruktivistisk: Eftersom vårt språk med dess grammatik och ordförråd påverkar hur vi tänker påverkar det också vårt agerande. Detta språk må väl ha ett flertal biologiska förutsättningar, men förstås bäst som en social konstruktion (se exempelvis Berger & Luckman 1967). Språket i sig och inte minst betydelsen av individuella ord är föränderliga (Kurunmäki 2005, s.181). Om språket påverkar våra tankar borde förändringar av språket resultera i en förändring av vårt tänkande och därigenom också en förändring av vårt agerande.

Fokus i denna uppsats är ett individuellt ord och dess böjningar. Slutsatserna i analysen får betydelse först då detta ord kan sägas ha betydelse för hur vi tänker och agerar. Mer basala exempel på hur språkfärdigheter och enskilda ord kan ha en avgörande betydelse för vårt tänkande behandlas i detta kapitelns första avsnitt. Det andra avsnittet behandlar sedan frågan om hur ett ords betydelse förändras samt hur vi kan tänkas mäta denna förändring. Därefter ger det sista avsnittet en kort presentation av den begreppshistoriska teoribildningen som ligger till grund för analysen.

2.1 Ordens betydelse för vårt tänkande

Vid slutet av 1970-talet anställdes Susan Schaller som teckenspråkstolk vid en skola för döva i Kalifornien. Bland studenterna fanns Mary Ann som vuxit upp på landet och aldrig tidigare gått i skolan. Tom, som hade feldiagnostiserades i tidig ålder och spenderat 40 år på ett mentalsjukhus innan någon hittade honom och kunde konstatera att han var döv. Och Ildefonso, en 27-årig man från Mexiko, precis som Mary Ann var han från landet och hade aldrig fått någon utbildning.⁵

Alla hade problem med språket, men till skillnad från Mary Ann och Tom var Ildefonso intresserad av sin omgivning. Han var uppmärksam på vad människor runt om honom gjorde. När hon tecknade något så tecknade han tillbaka utan att förstå. Om hon tecknade ”hej jag heter Susan”, tecknade han ”hej jag heter Susan” tillbaka. När blinda barn lär sig tala är det inte ovanligt att de upprepar vad andra

⁵ De flesta namnen i Susan Schallers bok *A Man Without Words* är fingerade för att skydda personernas identiteter, däribland Ildefonso (Schaller 2014).

säger ordagrant, fenomenet kallas ekolali och är i regel övergående. Ildefonso återupprepade vad andra tecknade, Susan kallade det för visuell ekolali.

För att få Ildefonso att sluta med upprepandet började Susan ignorera honom. Han fick då fokusera på att iaktta. Susan höll låtsaskonversationer där hon agerade båda parter. Ildefonso satt tillsynes uttråkad och tittade på. Efter bara några veckor kom den fundamentala insikten: saker har namn. Allt viftade med händerna refererade till saker i rummet.

Han slog näven i bordet han satt vid och hon tecknade ”bord”. Han pekade på dörren och hon tecknade ”dörr”. Han pekade på klockan och hon tecknade ”klocka”. Han pekade på henne och hon tecknade ”Susan”.

Ildefonso lärde sig teckenspråk och beskriver åren han levde utan det som den mörka delen av sitt liv. Han berättar att han inte kan beskriva hur det var att leva utan språk eftersom han inte längre kan tänka på det sätt han tänkte då (Schaller 2014; se även WNYC 2010).

Berättelsen om Ildefonso har en parallell, eller snarare ett flertal paralleller, i 1970-talets Nicaragua. Där fanns hundratals döva barn som levde isolerade på landsbygden utan tillgång till utbildning. När sandinisterna drog igång sin läskunnighetskampanj 1980 sattes de döva barnen i skola för att lära sig läsa. Många av dem fick sin första kontakt med andra döva barn och under de kommande åren utvecklade de ett helt nytt teckenspråk (Kegl, Senghas & Coppola 1999, s.179-181).

Till en början var det bara en samling rudimentära uttryck, men med tiden utvecklades språket och ordförrådet växte. Utvecklingen skedde främst i skolan vilket ledde till skillnader mellan de äldres och de yngres språk. Medan de äldre hade ett tecken för beskriva tänkande hade de yngre ett flertal och utöver ord som refererade till det egna tänkandet hade de ord som refererade till andras tänkande, exempelvis: ”jag vet att hon tänker att...”.

2001 genomförde Jennie Pryers och Ann Senghas ett enkelt psykologiskt test med döva nicaraguaner i olika åldrar som talade det nya språket. De fick se en video där två pojkar bråkade om en leksak. Den äldre pojken stoppar leksaken under sängen och lämnar rummet varpå den yngre flyttar leksaken och lägger den i en låda. Den äldre kommer tillbaka in i rummet och frågan är vart han kommer leta efter leksaken först. Eftersom han inte såg när den yngre flyttade leksaken är det rätta svaret *under sängen*. Det var också vad de yngre svarade, men bland de äldre svarade majoriteten *i lådan*.

När undersökningen upprepades 2003 hade de äldres resultat förbättrats. Detsamma gällde deras ordförråd. I takt med att de yngre blev klara med skolan hade de börjat umgås med de äldre i de gemensamma föreningslokalerna och de nya orden spreds. När de fick lära sig ord som beskrev att någon annan tänker blev det lättare att förstå att olika personer tänker olika och har olika kunskap (Kegl, Senghas & Coppola 1999; Pyers & Senghas 2009; se även WNYC 2010).

Kopplingen mellan det som beskrivits här och vad uppsatsen analyserar är inte direkt. Här rörde det sig om basal språkutveckling. I uppsatsen rör det sig om ett mindre betydelsefullt ord i det myller som utgör det svenska språket. Här rörde det sig också om helt nya ord som gav en ny förståelse. I uppsatsen rör det sig om utvecklingen av ett existerande ord. Det gemensamma är antagandet om att språket har ett stort inflytande i hur vi tänker och vad vi kan föreställa oss.

2.2 Hur ords betydelser kan förändras

Ett ords exakta betydelse är mer eller mindre individuellt, inra bara från person till person utan också från tidpunkt till tidpunkt. Ett ord som demokrati kan syfta på en rad olika former av statskick eller en generell princip för beslutsfattande. Det kan både förknippas med, och stå i motsats till ord som populism och republik. Det kan användas som hyllning eller förolämpning, känneteckna stabilitet eller anarki. Ordets olika betydelser är olika vanligt förekommande i olika sammanhang.

I vissa fall kan man tydligt se hur ett ord får en ny betydelse. Ett exempel på detta är engelskans *tweet*. Den tidigare betydelsen av en fågel som kvittrar har hamnat i skuggan av betydelsen att posta inlägg på mikroblogger Twitter. Den ursprungliga betydelsen är inte försvunnen, men ordet har fått en konkurrerande betydelse som tar allt större utrymme (Rodd et al. 2012). Detta betyder också att ordet ger andra konnotationer. Liknelsen som skaparna av Twitter gjorde när de namngav företeelsen kan påstås ha fått ett genomslag för hur ordet förstås även i andra sammanhang.

Ordet *bohem* är ett annat exempel. Dess ursprungliga betydelse *en person från Böhmen* är fortfarande intakt, men knappast det första man kommer att tänka på. I Frankrike hade romer kommit att kallas bohemer då de felaktigt troddes ha invandrat från Böhmen. När konstnärer, författare, musiker, skådespelare och andra kulturarbetare flyttade in i romernas nedgångna kvarter för att leva billigt blev det dem som kallades för bohemer. Böcker som Henry Murgers *Scènes de la vie de Bohème* har sedan hjälpt till att sprida och utveckla den nya betydelsen: ”artister, litteratörer o. studenter med oregelbundna, vagabondartade lefnadsvanor” (Svenska Akademin 1918).

Det finns många andra exempel på liknande utvecklingar av ett ords betydelse. Vissa kan enkelt kopplas till specifika tidpunkter, personer och agendor medan andra tycks växa fram organiskt. För att den allmänna betydelsen av ett ord ska utvecklas måste båda sakerna ske. Någon måste vara den första med att använda den nya betydelsen vid en specifik tidpunkt, men för att det ska bli ett genomslag måste andra plocka upp den nya betydelse och själva använda den. Återigen är ordet *tweet* ett bra exempel. Efter ett antal permutationer var det utvecklaren Blaine Cook som föreslog att man skulle kalla det för *tweet* (Dickey 2013). Ordet hade sin nya betydelse, men det var inte förrän tjänsten växte och andra började referera till den nya betydelsen som den kan sägas ha haft någon direkt påverkan.

Utvecklingen av ett ords betydelse är sällan så här lätt att spåra. Vem var egentligen först med att använda ordet *bohem* i dess nuvarande betydelse? Och vem tog den betydelsen till Sverige? Det är däremot inte denna typ av identifikation vi är mest intresserade av när vi analyserar begreppet flyktingkris. Istället är det själva utvecklingen i sig, ibland kan man peka på specifika texter, men ofta rör det sig om mera utdragna och gradvisa förskjutningar. Det blir då nödvändigt att analysera ett större material. Dessa förskjutningar av ordens betydelser är *begreppshistorians* domän. Således är det där vi finner en teoribildning och metodologiska riktlinjer att utgå ifrån i vår analys.

2.3 En kort introduktion till begreppshistorisk teori

Begreppshistorian (Begriffsgeschichten) har sitt ursprung i Tyskland. Redan på 1920-talet kom ett lexikon över filosofiska begrepp och teorin vidareutvecklades med projektet *Geschichtliche Grundbegriffe* som inleddes på 1970-talet. Det kan i många hänseenden betraktas som en form av idéhistoria, men med den egenheten att fokus ligger just på begrepp snarare än doktriner, system och personer. Precis som namnet antyder är det begreppens historia som står i fokus. När uppkom de, vad betydde de då och hur har denna betydelse förändrats över tid?

Ett begrepp är den abstrakta innebörden av ett ord eller någon annan form av språklig term. Medan ordet människa är en samling bokstäver med ett visst uttal och kan sägas referera till snart 7,5 miljarder olika individer kan begreppet förklaras som innebörden av att vara människa. Begreppet kan alltså i någon mån beskrivas som svaret på frågan om vad ordet människa betyder. Detta svar ges dels av vilka egenskaper och värderingar som kopplas till ordet, men också av vad det står i relation till. För att besvara vad substantivet människa betyder räcker det inte med att fokusera på just det ordets betydelse, man måste också undersöka adjektivet mänsklig och för att undersöka detta måste man titta på antonymen omänsklig.

Även om så gott som alla ord kan vara föremål för en begreppshistorisk undersökning är det främst filosofiska, vetenskapliga eller politiska ord av historisk betydelse som brukar anses intressanta. Ord som *frihet*, *gravitation* eller *demokrati* är intressanta då deras föränderliga betydelse ger oss en insikt om tänkande genom historien. Detsamma kan onekligen sägas om just orden *filosofi*, *vetenskap* och *politik* också.

Även mer sentida modeord som *utbrändhet*, *partikelaccelerator* och *vågmästare* är intressanta. Perspektivet blir kortare, men inflytandet kan under den begränsande perioden fortfarande vara mycket starkt. Ordet *flyktningkris* hör till dessa modeord, men dess beståndsdelar *flyktning* och *kris* kan vara föremål för en mer långsiktig undersökning.

Det finns ett flertal olika skolor inom begreppshistorian. Vanligtvis skiljer man mellan den tyska traditionen med Reinhart Koselleck i spetsen och en engelsk dito med Quentin Skinner som frontfigur. Förenklat kan man säga att Skinner skiljer ut sig genom att ha ett större fokus på avsändaren och argumenterande texter samt att han likställer uttalanden i tal och skrift med handling, så kallade talhandlingar. Gemensamt för båda är betoningen på kontextens betydelse och nödvändigheten i att sätta sig in i ett extensivt material, inte bara för att tolka begreppen utan också för att förstå vidare diskussioner i samhället.

När det gäller Kosellecks begreppshistoriska analyser kan man dela upp dem i två oumbärliga beståndsdelar: Den *synkrona analysen* som undersöker begreppet i förhållande till andra begrepp vid en viss tidpunkt och den *diakrona analysen* som jämför begreppets innebörd vid olika tidpunkter. För att göra dessa analyser undersöker man i sin tur hur orden används (Lindberg 2005; Kurunmäki 2005; Müller 2014; Syrjämäki [u.å.]).

3 Metod och material

För att besvara frågan om hur begreppet flyktingkris har utvecklats under 2015 kommer vi titta på hur användandet av ordet har utvecklats i dagspressen. Som vi såg i inledningen publicerades det en hel del artiklar som nämnde ordet flyktingkris under 2015, en sökning i Retrievers databas ger 17 300 träffar.⁶ För att besvara frågan måste dessa artiklar analyseras, men av naturliga skäl är det inte rimligt att titta närmre på allt. Någon form av urval blir ofrånkomligt. Valet att fokusera på dagspressen och möjligheten att använda Retrievers databas ger oss ett bra register att utgå ifrån. Hur artiklarna väljs ut presenteras i detta kapitelns första avsnitt, där finns också en kort beskrivning av vad det är för sorts artiklar. I det andra avsnittet ställer vi sedan upp den formella proceduren för hur artiklarna ska analyseras.

3.1 Flyktingkrisartiklarnas population och urval

En sökning på dagstidningsartiklar som nämner ordet flyktingkris i Retrievers databas ger 17 300 träffar för 2015.⁶ Detta inkluderar både nyhetsartiklar och debattartiklar av olika slag. Både nyheter och opinionstexter är intressanta och kommer således att ingå i urvalet.

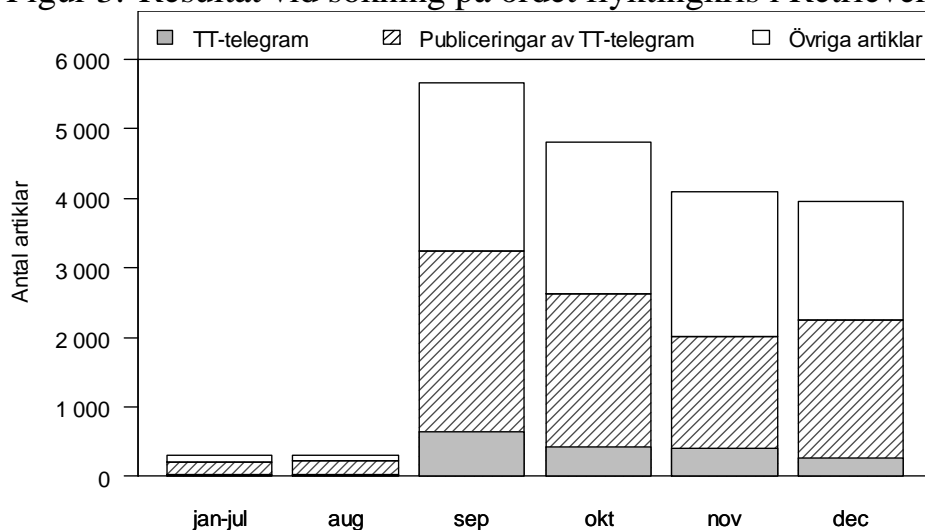
Av de 17 300 artiklarna är ungefär 8 728 publiceringar av TT-telegram i olika tidningar.⁷ Eftersom TT Nyhetsbyrån finns med i databasen finner vi också 1 820 olika TT-telegram som nämnde ordet flyktingkris 2015 utöver de 17 300 dagstidningsartiklarna.

I Figur 3 ges en översikt av uppdelningen mellan TT-telegram, tidningarnas publiceringar av dessa samt de övriga artiklarna. Vi är intresserade av TT-telegrammen, men har inget behov av att analysera samma text i olika tidningar. Det är således TT-telegrammen i sig (totalt 1 820 stycken) och de övriga artiklarna (totalt 9 043 stycken) vi fokuserar på. Det vill säga sammanlagt 10 392 artiklar.

⁶ Detta gäller en sökning på artiklar som innehåller ordet *flyktingkris* eller någon av böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i alla dagstidningar under 2015. En slutlig kontrollsökning gjordes den 2 maj 2016.

⁷ Dessa är identifierade med en ytterligare sökning för att se vilka artiklar som hänvisar till TT. Gallringen är inte perfekt, men har kontrollerats: en granskning av hundra artiklar som bedömdes vara publiceringar av TT-telegram visade att ingen artikel kommit med felaktigt. I populationen som helhet lär det däremot finnas några stycken, men antalet bör betraktas som försumbart.

Figur 3. Resultat vid sökning på ordet flyktingkris i Retrievers databas

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktingkris*, samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under 2015.

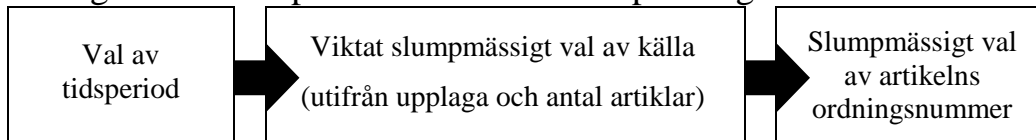
Det urval av texter vi ska titta närmare på kommer alltså att göras från de 10 392 dagstidningsartiklarna och TT-telegrammen i Retrievers databas som nämner ordet flyktingkris, men inte är dubletter av något av de 1 820 TT-telegrammen. Det finns många andra dubletter bland de 10 392 artiklarna, främst från de koncerner som delar redaktionellt innehåll mellan sina olika tidningar, men eftersom dessa inte är lika lättidentifierade eller lika många rensas de inte bort inför urvalsprocessen.

Total 180 artiklar väljs genom ett viktat slumpmässigt urval. Poängen med ett slumpmässigt urval är att ge en representativ bild av helheten och eftersom vissa artiklar antas vara viktigare än andra kommer det också ske en viktning där mer betydelsefulla artiklar får en högre sannolikhet att komma med i urvalet. I slutändan är det frågan om hur begreppet flyktingkris har utvecklats som är av intresse vilket gör det nödvändigt att hitta ett representativt urval som i någon mån tar hänsyn till texternas påverkan på själva begreppet.

Det hade kunnat vara intressant att behålla alla olika publiceringarna av TT-telegrammen för att använda som en sorts viktning vid det slumpmässiga urvalet. Att göra det skulle ge en högre sannolikhet att få med TT-telegram som publicerats i flera tidningar och därigenom borde vara mer inflytelserika. Här tas det däremot en annan väg med utgångspunkt i tidningarnas upplagor. Artiklar i tidningar med större upplagor ges en större sannolikhet att komma med i det slumpmässiga urvalet, eftersom TT-telegrammen publiceras i flera tidningar ges de också en något högre sannolikhet att komma med.

Då vissa tidningar delar redaktionellt innehåll slås de ihop vid det viktade urvalet, detta påverkar Expressen, Helsingborgs Dagblad och Metro Stockholm. De 10 största dagstidningarna sett till upplaga står för 2 622 av de 10 863 artiklarna, men sannolikheten för att en slumpvald artikel kommer från någon av dessa justeras från den proportionerliga sannolikheten 0.24 till 0.5. Dessa tio tidningars specifika sannolikheter beräknas utifrån antalet flyktingkrisartiklar i tidningen och storleken på upplagan. Sannolikheten för ett TT-telegram justeras från den proportionerliga sannolikheten 0.17 till 0.2. Alla viktningar är att betrakta som grova korrigeringar.

Figur 4. Urvalsprocess för viktat slumpmässigt urval av artiklar

Kommentar: Proceduren upprepas för varje artikel som väljs. I det fall samma artikel skulle väljas mer än en gång eller ifall en källa utan artiklar under tidsperioden väljs görs proceduren om.

För att sammanfatta: först väljs en tidsperiod. Analysen är uppdelad i sju perioder, den första sträcker sig från januari till juli medan de fem sista motsvarar en månad vardera. Därefter genereras ett kontinuerligt slumpantal fram för att bestämma från vilken källa artikeln ska komma, antingen någon av de specifika tidningarna, TT Nyhetsbyrån eller från de övriga. Sist genereras ett slumpantal som motsvarar artikelns ordningstal (alltså ett heltal mellan 1 och antalet artiklar).⁸ I Retriever är artiklarna sorterade efter datum, artikeln som ligger på den placering som genererats kommer med i urvalet. Proceduren upprepas sedan för varje artikel som väljs slumpmässigt (med 30 artiklar från varje period blir det totalt 180 stycken).

Tabell 1. Artiklar uppdelade efter tidsperiod och källa

Källa	jan-jul	aug	sep	okt	nov	dec	Uppl.*	Pr() ^{**}
Aftonbladet	1	3	74	63	56	42	199	0.051
Dagens Industri	1	2	32	26	44	33	99	0.015
Dagens Nyheter	8	9	114	159	133	129	283	0.167
Expressen ^{***}	2	6	97	76	72	45	193	0.062
Göteborgs-Posten	4	1	46	30	28	21	191	0.027
Helsingborgs Dagblad ^{****}	4	6	61	75	62	35	70	0.018
Metro Stockholm ^{****}	1	0	20	31	19	28	341	0.036
Nerikes Allehanda	3	1	35	30	23	19	50	0.006
Svenska Dagbladet	11	13	150	109	136	71	160	0.084
Sydsvenskan	8	6	86	86	78	58	100	0.034
TT Nyhetsbyrån	38	34	647	427	408	266	–	0.200
Övriga tidningar	55	36	1698	1508	1435	1218	–	0.300
Totalt	136	117	3060	2620	2494	1965	–	1.000

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktningkris*, samt börjningarna *flyktningkrisen* och *flyktningkrisens* i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under 2015. Alla återpubliceringar av TT-telegram har rensats bort.

* Upplagorna är räknade i tusental, gäller för 2013 och är hämtade från branchorganisationen Tidningsutgivarna och inkluderar alla stora dagstidningar (TU 2014 s.5).

** Sannolikheten beräknas genom att multiplicera tidningarnas totala antal flyktningkrisartiklar med upplagan (räknad i tusental), beräkna summan, beräkna andelen och sedan dela den andelen med 2. De övriga tidningarnas sannolikhet är satta till 0.3 och TT till 0.2.

*** Upplagan inkluderar GT och Kvällsposten.

**** Upplagan inkluderar Landskrona Posten och Nordvästra Skånes Tidningar.

***** Endast Metro Stockholm, ett sätt att sänka sannolikheten då det är en gratistidning.

⁸ Alla beräkningar är utförda i R och pseudoslumptalen är genererade med Mersenne-Twister.

3.2 En kvantitativ analysmetod

Redan genom valet att fokusera på året 2015 skiljer denna uppsats ut sig från hur begreppshistoriska undersökningar tenderar att vara uppbyggda. Hårda avgränsningar till specifika perioder förekommer, men inte så korta som ett enskilt år. Undersökningar längre tillbaka i tiden är dominerande, och även om mera sentida undersökningar förekommer är det minst sagt udda att fokusera på en period som avslutades bara någon månad före det att arbetet började. Dessutom rör det sig om ett begrepp som onekligen fortsätter att utvecklas i skrivande stund. Sedan begränsas materialet till dagspressen och för att få en representativ bild väljs artiklar ut slumpmässigt. Inget av detta kan anses vanligt (se History of Concepts 2016).

Även om analysen i denna uppsats i någon mån är att betrakta som begreppshistorisk finns det alltså ett behov av att påpeka de skilda förutsättningarna som av nödvändighet också leder till en skillnad i metodologi för själva textanalysen.

De utvalda artiklarna ska analyseras för att besvara frågan om vad ordet flyktingkris betyder och hur denna betydelse utvecklats under 2015. Utgångspunkten blir en kort analys av begreppen flykting och kris följt av en översikt av begreppet flyktingkris fram till slutet av 2014. Därefter görs slumpmässiga urval om 30 artiklar för varje period i analysen. Artiklarnas publiceringsdatum blir viktiga för att påvisa en kronologisk utveckling. Denna jämförelse över tid är alltså den *diakrona analysen*.

För att ha något att jämföra i den diakrona analysen analyseras innehållet i artiklarna för att besvara vad ordet får för betydelse. Ordets plats i texten och en tolkning av vad det syftar till blir viktig, men det viktigaste är att kodifiera vilka begrepp som flyktingkrisen kopplas samman med. Denna jämförelse med andra begrepp är den *synkrona analysen*.

Rent konkret kan analysen beskrivas som ett försök att identifiera och beskriva hur ordet används under olika perioder. Att spåra nya typer av användande och nya betydelser är viktigt men viktigast är att undersöka hur representativa olika typer av användande är. Detta görs utifrån de slumpvalda artiklarna, där viktiga utvecklingar förväntas komma med. Slutligen undersöks representativiteten, vilket kan inkludera kortare undersökningar av samtliga artiklar under en period. Om en ny användning dyker upp bland artiklarna i urvalet granskas hela materialet för att se när denna användning dök upp först och hur spridd den är. Detta sker genom riktade sökningar i Retrievers databas och en läsning av relevanta artiklar utanför urvalet.

Valet att fokusera på dagspressen grundas främst på tillgången till data och metadata som Retriever möjliggör. Men det kan också motiveras av att dagstidningarna inte bara är agendasättande utan också lyhörda för utvecklingen. Dagstidningarnas artiklar betraktas således också som någorlunda representativa för det myller av användande som ordet får i samhället. Utifrån dessa antaganden och antagandet om ordens betydelse avslutas uppsatsen med en sammanfattning av begreppets utveckling och en tolkning av denna utvecklings vikt.

4 Analys

Orden *flykting* och *kris* är viktiga för hur vi förstår det sammansatta ordet flyktingkris. Vi börjar därför med en kort översikt av dessa ord och utgår från Svenska Akademiens ordbok, först ut är ordet flykting:

FLYKTING [...] person som flyr l. är stadd på flykt; person som flytt o. lever på främmande ort. KKD 8: 75 (c. 1710). Samling af understöd, för the ifrån Finland hit öfverkomne Flyktingar. RAAB Reg. 1746, s. 93. (Vi) lyssnat till Dala-sagan / Om flyktingens färd. SNOILSKY 2: 3 (1881; om Gustav Vasa). jfr FÄLT-, MED-FLYKTING m. fl. – särsk.
(Svenska Akademin 1925)

Ordet har funnits med oss under en längre tid och dess mest grundläggande betydelse, en person på flykt, står fast. Det har däremot hänt en hel del sedan Svenska Akademin tog sig igenom sin sjätte bokstav i arbetet med ordboken. Denna del är tryckt 1925, första världskriget och det ryska inbördeskriget hade då nått sitt slut. Stora mängder flyktingar var fortfarande i rörelse på kontinenten.

Det var däremot inte förrän ett kvarts sekel senare när över 30 miljoner människor var på flykt i Europa efter andra världskriget som den rådande legala definitionen började ta form. Detta i och med 1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning:

I denna konvention avses med uttrycket »flykting» följande personer, nämligen [...] den som till följd av händelser, som inträffat före den 1 januari 1951, och i anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politisk åskådning befinner sig utanför det land, vari han är medborgare, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar begagna sig av sagda lands skydd, eller den som, utan att vara medborgare i något land, till följd av händelser som förut sagts befinner sig utanför det land, vari han tidigare haft sin vanliga vistelseort, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan som nyss sagts, icke önskar återvända dit.
(UNHCR 1951)

Konventionen kan jämföras med en sorts amnesti där de som redan befann sig på flykt i ett annat land fick en legal status som flykting och därigenom tilldelades vissa rättigheter. Framförallt fick flyktingar rätt till asyl efter att statusen som flykting enligt de nämnda kriterierna hade prövats. I och med ett tilläggsprotokoll 1967, ströks kravet på att flykten måste bero på händelser före 1951 och konventionen kom att gälla människor från hela världen, inte bara Europa (UNHCR 1967).

Flyktingkonventionen inkluderar de som flyr från förföljelse, men inte de som flyr undan krig eller naturkatastrofer. Detta leder till en diskrepans mellan den legala definitionen av så kallade konventionsflyktingar och en bredare definition av vad som betraktas som ett giltigt skäl att fly. Det finns också en tydlig skillnad mellan de som kallas flyktingar, vare sig det görs utifrån en legal eller en allmän definition, och de som enbart är migranter. En flykting är att betrakta som ett offer med ett mer legitimt skäl att emigrera (Melander & Pålsson [u.å.]; UNHCR [u.å.]).

Vidare till en kort översikt av ordet kris, återigen utgår vi från Svenska Akademiens ordbok:

KRIS [...] brydsam situation (i vilken ett avgörande är att vänta); kritiskt stadium i ödesdiger rubbning i nngts utveckling i. fortbestånd o. d.; (med själslig strid, oro o. d. förbunden) avgörande i. genomgripande vändning i nngns liv. Befinna sig i, genomgå en kris. En andlig, religiös, själs- lig kris. HÖPKEN 2: 601 (1759). Då missförstånd och spända förhållanden uppkomma emellan väner eller emellan medlemmar af en familj, förgå de sällan utan genom en kris och en explikation. BREMER Pres. 172 1834. I fätslaget kunna sådana kriser inträda, som kräfva en hänsynslös användning af kavaleri. TINGSTEN FormTakt. 13 (1889). De svåra kriserna i lifvet kringgår man inte. Det finns ingen annan utväg än att kämpa sig igenom. LINDHÉ Ledf. 65 (1903). DN(A) 1934, nr 40, s. 6. jfr SJÄLS-, VÄRLDS-KRIS m. fl. – särsk. (Svenska Akademin 1938)

Vad innebär det att befinna sig i kris? Det rör sig om ett tillstånd som frångår det normala. Det kan vara något övergående – en kris man genomgår – eller en avgörande vändning i en utveckling. Den ekonomiska krisen är en vändning till det sämre, en försvagning, men också en fas att genomgå, en depression som torde nå ett slut varpå allt återgår till vad som föreställs vara det naturliga tillståndet med tillväxt och utveckling. Den psykologiska krisen kan vara en fas att genomgå, likt en depression, men den kan också utvecklas till en permanent förändring som generellt likställs med någon form av försvagning. Krisen i ett sjukdomsförlopp skiljer sig från de andra då den leder till bättring för patienten, en önskvärd kris där det är sjukdomen som försvagas. Kriser tenderar att vara oförutsedda och ofrånkomliga. De kan vara självförvållade, men knappast självvalda av den som har att hantera eller genomleva den. Som begrepp kan krisen kopplas samman med orolighet, osäkerhet, kaos och instabilitet samt ställas i motsats till lugn, säkerhet, stabilitet, trygghet och tillväxt (Svenska Akademin 1938; Cullberg [u.å.]).

Det finns onekligen mer att säga om orden flykting och kris, men det är inte dem som analysen fokuserar på. Vi är intresserade av det sammansatta ordet flyktingkris. Precis som en regeringskris är att likställas med en kris som drabbar regeringen kan en flyktingkris sägas vara en kris som drabbar flyktingar: det har varit ordets dominerande betydelse. Det finns också en naturlig koppling till andra sammansatta ord som flyktingkaos och flyktingtragedi. Men en flyktingkris kan också vara en kris orsakad av flyktingar, en kris som drabbar andra. Denna betydelse är inte ny för 2015, men den har fått en helt ny ställning och utvecklats från något diffust och avlägset till något högst påtagligt. Det är i mångt och mycket denna utveckling som analysen lyfter fram.

4.1 Före 2015: regionala kriser i en turbulent omvärld

Vårt fokus ligger på 2015 och utvecklingen som skedde under den hösten. För att kunna beskriva utvecklingen måste vi däremot få en bild av det tidigare läget. Retrievers databas har artiklar från TT Nyhetsbyrån och fler av de stora dagstidningarna sedan lite över två årtionden tillbaka. I detta avsnitt ser vi hur ordet använts tidigare genom 9 exemplifierande citat från handplockade artiklar publicerade före 2010 samt en kort beskrivning av situationen därefter.

1989 var det flyktingkris i Tyskland. Gorbatsjov begav sig till Berlin för att delta vid firandet av DDR:s 40-års jubileum den 7 oktober, men han var också där för att träffa sin östtyske kollega Erich Honeckers:

Tyska soldater på marsch [...] De två skulle hålla ett enskilt möte efter paraden. Observatörer antar att presidenterna i Östtyskland och Sovjetunionen kommer att diskutera den akuta flyktingkrisen, under vilken tiotusentals medborgare i DDR panikartat flyr till Västtyskland.
(TT Nyhetsbyrån 1989)

För DDR var krisen den omvända. Flyktingarna orsakade en kris för staten de flydde ifrån. Samtliga 9 TT-telegram som nämnde ordet det året handlade om situationen. Några år senare handlade det främst om situationen i det forna Jugoslavien. Själva krisen utspelade sig på Balkan, men övriga Europa hade ett ansvar att hantera den:

Den Jugoslaviska flyktingkrisen är explosiv, uppger FN-tjänstemän Flyktingkrisen i det forna Jugoslavien håller på att bli explosiv samtidigt som oviljan mot de tiotusentals flyktingarna från Bosnien-Hercegovina ökar. Det sade på tisdagen direktören för FN:s barnfond Unicef i Europa, Samir Basta, i Geneve.
(TT Nyhetsbyrån A 1992)

Kohl uppmanar EG ta emot fler Jugoslaviska flyktingar [...] Den tyske förbundskanslern Helmut K har vädjat till EG-ländernas ledare att ta emot fler flyktingar från det forna Jugoslavien. Han sade att hela världen väntar på att se hur EG hanterar flyktingkrisen. Grannländerna kan inte längre ta på sig bördan att ensamma ta emot och ta hand om dessa flyktingar, sade Kohl i ett brev som offentliggjordes på fredagen. Kohl är utsatt för hårda inrikespolitiska påtryckningar att vidta hårda åtgärder mot den växande flyktingkrisen.
(TT Nyhetsbyrån B 1992)

Ryssland, Georgien, Sudan, Kongo-Kinshasa, Irak, Jordanien, Syrien, Libanon... Det finns gott om andra exempel på länder som drabbats av flyktingkriser. I några fall är det den egna befolkningen som är på flykt, i några fall är det ett grannlands, ibland rör det sig om en kombination. Gemensamt för alla är att en flyktingkris är något som pågår nära den plats flyktingarna kommer ifrån:

BB bombades - minst 118 döda [...] Kriget i Tjetjenien har lett till en flyktingkris i södra Ryssland. Över 160 000 människor har strömmat ut ur utbrytarrepubliken sedan striderna började för tre veckor sedan.
(Oirsin 1999)

Flyktingkris i Georgien [...] Etniska och politiska konflikter har tårt hårt på samhället under Georgiens tioåriga självständighet. I dag är var tjugonde invånare flykting. Omkring 7 000 tjetjener har flytt till Pankisi-dalen, officiellt ett stycke av Georgien, men i praktiken helt utanför myndigheternas kontroll. [...] De tjetjenska flyktingarna utgör ändå bara en liten del av den totala flyktingmängden i Georgien. Efter 1990-talets inbördeskrig befinner sig fortfarande 300 000 georgier på flykt i sitt eget land.
(TT Nyhetsbyrå 2001)

Straw pressar Sudan om Darfur Sudans regering måste anstränga sig mer för att lösa flyktingkrisen i Darfur. Det betonar brittiske utrikesministern Jack Straw efter tisdagens besök i flyktinglägret Abu Shouk.
(Mandorf 2004)

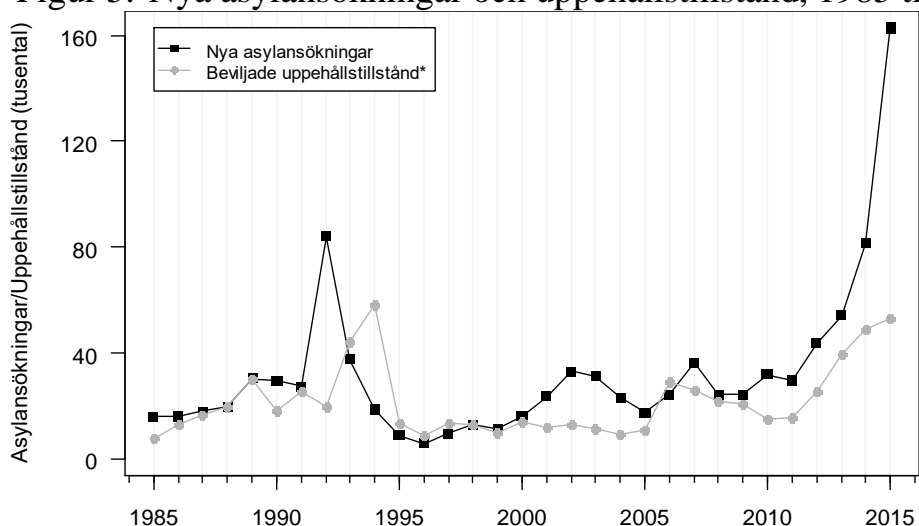
Flyktingkris efter etniska strider i Kongo-Kinshasa Tre poliser dödades på fredagen i etniskt betingade sammanstötningar i staden Bunia i östra Kongo-Kinshasa. Grannlandet Uganda varnar för en flyktingkatastrof och säger att 150 000 människor strömmar över gränsen mellan de båda länderna.
(TT Nyhetsbyrå 2003)

Flyktingtragedin i Irak växer [...] Irak har den snabbast växande flyktingkrisen i världen samtidigt som allt fler länder stänger dörren för de flyende irakierna. Dessutom håller internflyktingarna på att rita om den etnografiska kartan i landet.
(Eriksson 2007)

Världen sviker Irakflyktingar [...] Boendeproblemet är akut, inflationen skenar och i Jordanien brister vattenförsörjningen. Många flyktingar exploateras och tvingas in i prostitution. [...] Detta är inte heller någon "typisk" flyktingkris. Tusentals människor har inte korsat gränsen på ett par veckor som under Kosovokrisen, och det finns inga överfyllda flyktingläger i Syrien och Libanon. Flyktingkrisen är inte synlig som i Sudan och Afghanistan, säger [FN:s flyktingkommissarie António] Guterres.
(Hall 2007)

Dessa nio citat är handplockade, i realiteten handlade en större andel av artiklarna om Balkan. Men den situation som citaten beskriver är representativ. Flyktingkrisen är inte den individuella flyktingens kris: det är en kollektiv kris som omfattar tusentals människor. Primärt är det en kris för flyktingarnas välmående och säkerhet, men i förlängningen är det också en kris för de som har att hantera situationen. Denna sekundära kris tenderar att vara fokuserad till flyktingarnas närområde. Detta gäller inte minst Mellanöstern där Syrien, Jordanien och Libanon tagit emot många av regionens flyktingar.

Figur 5. Nya asylansökningar och uppehållstillstånd, 1985 till 2015

Kommentar: Siffrorna kommer från Migrationsverket (Migrationsverket B 2016; Migrationsverket C 2016; Migrationsverket D 2016).

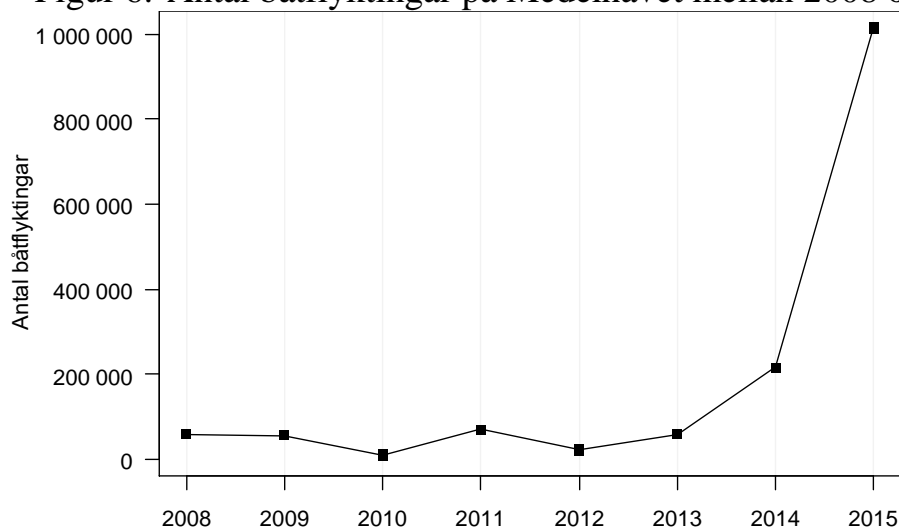
*De beviljade uppehållstillstånden inkluderar flyktingar och flyktingars anhöriga, förlängningar av sedan tidigare beviljade tillstånd är exkluderade.

Mot slutet av 2012 är det inbördeskriget i Syrien som dominerar bland flyktingkrisartiklarna. 2013 är det 81 artiklar som nämner ordet och av dem handlar 73 om Syrien. 2014 är det 53 av 93 som gör det, ytterligare 14 handlar om Irak. De resterande fokuserar bland annat på Ukraina, Nordafrika och Centralafrika.

Mot slutet av 2014 ser vi däremot en sorts föräning om den kommande utvecklingen. Hallands Nyheter inleder en artikelserie om "hur kommunen [Varberg] möter den förväntade flyktingkrisen" (Ahlinder A 2014). Under 2014 inkom 81 301 nya asylansökningar i Sverige, den högsta siffran sedan 1992 (då var det 84 018). Även om man inte förutsåg den stora ökningen 2015 fanns det anledning att vänta sig tämligen höga siffror framöver (Migrationsverket A 2014). En så pass hög invandring ställer krav på de kommuner som ska hantera den. Kommunerna ska ta emot de nyanlända, erbjuda service och ansvara för en fungerande integration. Hallands Nyheter var på inget vis ensamma i att beskriva denna svårighet och även om de inte direkt beskrev den rådande situationen som en kris så signalerade de att utvecklingen, även utan den kraftiga ökningen året därpå, kunde leda till en flyktingkris. Det vill säga en kris för det svenska samhället, eller specifikt Varbergs kommun och dess förmåga att ta hand om nya flyktingar.

Sedan en längre tid tillbaka har utländska medier beskrivit situationen med båtflyktingar på Medelhavet som en flyktingkris som drabbade Cypern, Grekland, Malta, Spanien och Italien. I den svenska dagspressen lyftes denna beskrivning fram i samband med kritik av hur rapporteringen såg ut i dessa länder mot slutet av 2004: "Inte minst i Italien har bilden av en akut flyktingkris målats upp. Den är inte sann". (Lönnaeus 2004). "Sanningen är att det inte finns någon flyktingkris i Europa". (Bøe A 2004). Kritiken grundar sig i att ordet flyktingkris användes för att betyda att det kom fler flyktingar än Italien kunde ta emot, vilket ansågs felaktigt.

Figur 6. Antal båtflyktingar på Medelhavet mellan 2008 och 2015

Kommentar: Siffrorna kommer från UNHCR (2016) som gjort en sammanställning av nationella myndigheters datainsamling.

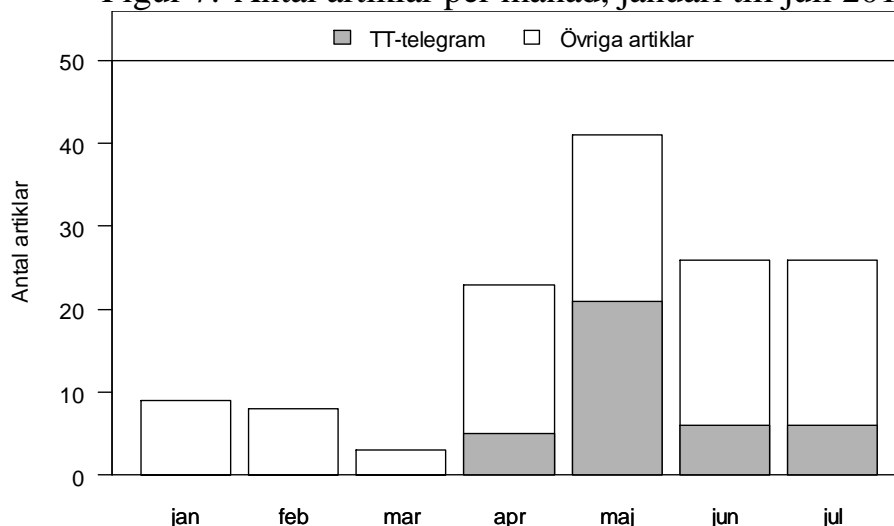
Krisen ansågs snarare ligga i Medelhavet självt, där flyktingarna riskerade livet: ”Kanske är det därför som den, enligt FN skandalöst försummade flyktingkrisen i Medelhavet äntligen får den uppmärksamhet den förtjänar” (Bøe B 2004). Båtflyktingar på Medelhavet var inget nytt. Det är lätt att gå tillbaka och hitta tidigare artiklar om dem: ”Hittills har ett 50-tal döda sköljts upp på spanska kusten, ända bort till Marbella och förbi Malaga, mot Almerias stränder. Men i Marocko uppges de drunknade vara tusentals!” (Persson 1992). Denna tidigare situation är däremot försumbar jämfört med vad den kom att bli senare, men den explosionsartade utvecklingen som kom under 2014 och 2015 var inte oväntad: ”Risken för afrikanska båtflyktingar över Medelhavet är en realitet som länderna i södra Europa bävar för” (Romare 1995).

När antalet båtflyktingar ökade kraftigt 2014 kom det inte något ifrågasättande av huruvida det rådde flyktingkris i länder som Grekland och Italien. Det är däremot inte förrän under första halvåret 2015 som vi ska se att denna beskrivning slår rot i den svenska dagspressen. När 2014 går mot sitt slut är flyktingkrisen fortfarande ett avlagset fenomen, i regel synonymt med någon sorts humanitär kris.

4.2 Januari-juli: en global kris med europeiskt ansvar

Under de sju första månaderna 2015 består materialet av 136 artiklar, 41 av dessa är från maj: den enskilda månaden med flest artiklar under perioden. Dessa 41 kan jämföras med de 117 artiklarna i augusti och de 3 060 artiklarna i september. Periodens toppnotering i maj är kopplad till rapportering om Rohingya-folket och deras situation i Sydostasien, 23 av de 41 maj-artiklarna handlar om dem. April, maj, juni och juli har avsevärt många fler artiklar än januari, februari och augusti. Denna ökning kommer också med en förändring av vad som rapporteras.

Figur 7. Antal artiklar per månad, januari till juli 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktingkris*, samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under perioden januari-juli 2015, men har rensats från tidningarnas publiceringar av TT-telegrammen.

30 av de 136 artiklarna har valts ut för en närmare analys.⁹ Den första flyktingkrisartikeln i materialet är också den första i urvalet och handlar om de syriska syskonen Zouheir och Maisam som nyss börjat skolan. Artikeln är den sista i Hallands Nyheter's serie om flyktingar och om hur Varbergs kommun hanterar den "förväntade flyktingkrisen" (Ahlinder 2015). Vid början av 2015 fanns det runt 400 människor på asylboenden i Varbergs kommun, den föregående artikeln i serien handlade om kommunpolitikernas kännedom om de olika boendena och huruvida de hade besökt dem (Ahlinder B 2014). Ingen av artiklarna i serien behandlar någon direkt flyktingkris, fokus ligger istället på kommunens roll i integrationsarbetet under förevändningen att fortsatt höga nivåer av flyktinginvandring kommer ställa hårdare krav på skolor, språkundervisning, sjukvård och boenden.

Denna första artikel sticker till viss del ut ifrån de andra under perioden, men kan kopplas samman till de artiklar som handlar om Sverige. Ingen av artiklarna hävdar att det råder kris i Sverige, istället framför de att det rör sig om en regional kris i Syrien och dess närområde eller att det är frågan om en global flyktingkris med ursprung i Syrien. Den senare beskrivningen kan ses som en variation av den förra. En variation som ytterligare belyser omvärldens ansvar i att hantera krisen och hjälpa de hårdast drabbade länderna. I båda fallen rör det sig om en utländsk

⁹ (Aftonbladet 2015; Ahlinder 2015; Akinder 2015; Areskog A 2015; Areskog B 2015; Arvidsson 2015; Borås Tidning A 2015; Borås Tidning B 2015; Dandashi 2015; Eskilstuna Kuriren 2015; Franke 2015; Funke 2015; Gianelli 2015; Hall A 2015; Hall B 2015; Hamadé 2015; Höglund 2015; Jensen Övers 2015; Lindholm 2015; Lund A 2015; Nerikes Allehanda 2015; Petersson 2015; Sandelind 2015; Ström Melin A 2015; Swedenmark 2015; Sydsvenskan A 2015; TT Nyhetsbyrå A 2015; Uppsala Nya Tidning A 2015; Westerberg A 2015; Wiraeus 2015)

kris som kan påverka Sverige. Det dröjer innan det kommer beskrivningar av en inhemsk kris.

Den största andelen av artiklarna under perioden handlar om Syrien (52 av 136), fler refererar till krisen i Syrien, men fokuserar på något annat. Därefter kommer artiklar om Rohingya-folket (24 av 136) varav alla är från slutet av maj eller början av juni. Detta var i samband med att ett flertal flyktingbåtar nekades gå i land i Burma, Thailand, Bangladesh, Indonesien och Malaysia. Situationen beskrevs i regel som Asiens eller Sydostasiens flyktingkris. Rohingya-folkets situation är på inget vis ny, då och då kommer det reportage från delstaten Rakhine i västra Burma där majoriteten av dem bor. Inte sällan hänvisas det till att FN beskrivit dem som ett av världens mest förföljda folk. Det refereras också till att FN flera gånger uppmanat Burma att ge dem medborgarskap vilket regimen vägrat med förevändningen att Rohingya-folket i själva verket skulle vara flyktingar från Bangladesh och saka rätt att vistas i landet. Beskrivningen om Sydostasiens flyktingkris refererar specifikt till situationen med båtarna och jämförelsesvis med en flyktingkatastrof (Se exempelvis Petersson 2015). Situationen beskrivs också som ”Den regionala flyktingkrisen” (Swedenmark 2015), detta sker samtidigt som den syriska flyktingkrisen alltmer kommer att beskrivas som en global kris.

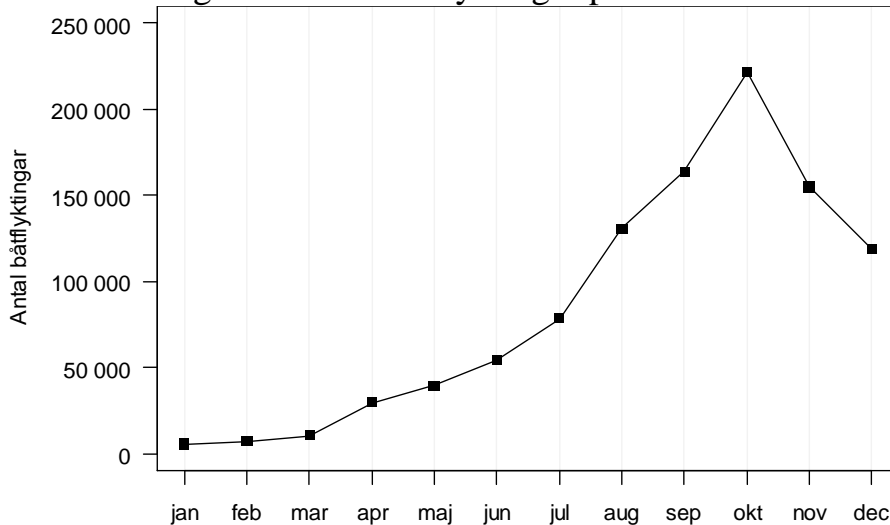
Under början av året finns ett fokus på Syrien och grannländerna. Majoriteten av de syriska flyktingarna är kvar i Syrien och den överväldigande majoriteten av de som lämnat landet finns kvar i närområdet. Flyktingkrisen där jämförelsesvis mer eller mindre med en humanitär kris. Samtidigt som Libanon beskrivs som ett land drabbat av flyktingkrisen med alla de svårigheter det innebär för samhället, ligger fokus på hur flyktingarna far illa av utvecklingen, snarare än på hur den inhemska befolkningen drabbas (Hall A 2015; Hall B 2015; Dandashi 2015; Wiraeus 2015). Denna typ av skildring kan inte påstås försvinna, men den möter allt större konkurrens senare under året då antalet artiklar blir fler.

Omvärldens ansvar för den syriska flyktingkrisen har betonats under en längre tid. I samband med att krisen i Syrien eskalerar och frustrationen över den ojämna fördelningen av bördan ökar börjar det beskrivas som en global kris. Med hänvisning till siffror från UNHCR och en rapport från Amnesty international blir det ”den största flyktingkrisen sedan andra världskriget” (Sandelind 2015) och även om krisen är koncentrerad kring Syrien så har omvärlden ett ansvar:

Humanismen sitter trångt [...] SOLIDARITETEN OCH HUMANISMEN sitter trångt. Nya siffror från FN visar att fyra miljoner människor har flytt från Syrien. Världen står mitt i den värsta flyktingkrisen i vår tid.
(Franke 2015)

Den värsta flyktingkrisen i modern tid [...] Vad vi nu ser är den värsta flyktingkrisen i modern tid. Miljoner kvinnor, män och barn kämpar för att överleva brutala krig, utelämnade åt hänsynslösa människosmugglare och övergivna av regeringar som prioriterar själviska politiska intressen framför grundläggande mänsklig medkänsla, sa organisationens [Amnesty Internationals] generalsekreterare Salil Shetty i en kommentar.
(Akinder 2015)

Figur 8. Antal båtflyktingar på Medelhavet 2015

Kommentar: Siffrorna kommer från UNHCR (A 2016) som gjort en sammanställning av nationella myndigheters datainsamling.

Flyktingkrisen i Syrien blir alltså en global flyktingkris motiverad av dess omfattning. Men den föranleder också separata flyktingkriser i andra länder. Länderna kring Medelhavet har, som vi såg i förra avsnittet, sedan länge beskrivit hur de är drabbade av en flyktingkris. 2014 avstod den svenska dagspressen från att ifrågasätta denna beskrivning. Under sommaren 2015 ser vi hur de själva anammar den. Denna utveckling får anses grundad i hur situationen utvecklats: 2014 kom det 216 054 båtflyktingar till Europa över Medelhavet, fler än något tidigare år. Mellan den första januari och den sista juli 2015 kom det ännu fler: sammanlagt 225 692. En majoritet av dessa passerade genom Grekland som redan tidigare haft svårt att hantera situationen (UNHCR A 2016). Det dröjer innan det blir en vedertagen beskrivning, men även om man sedan tidigare har skrivit om hur Grekland påverkats av den syriska flyktingkrisen så är detta första gången man konstaterar att det råder flyktingkris i Grekland (se Funke 2015). Ett europeiskt land lider av en flyktingkris föranledd av flyktinginvandring från länder utanför Europa. Vi ser också en beskrivning av hur flyktingkrisen är en europeisk kris:

Tältläger revs. Fransk polis har flyttat på hundratals migranter från två stora tältläger. Det ena låg under en bro i närheten av tågstationen Gare du Nord i Paris och det andra i Calais. Bulldozer rensade sedan platsen som blivit en av symbolerna för Europas flyktingkris. Enligt polischef Bernard Boucault revs lägren på grund av hälsorisker. (Uppsala Nya Tidning A 2015)

Artikeln ovan är publicerad den 3 juni och är den första av sitt slag i den svenska dagspressen. Det ska dröja innan beskrivningen av vare sig en grekisk eller europeisk flyktingkris får genomslag, men när det skrivs om *den globala flyktingkrisen* görs det inte sällan i samband med en betoning på Europas ansvar och en kritik mot den skeva fördelningen mellan olika EU-länder. I samband med Europeiska rådets möte 25-26 juni (Europeiska rådet 2015) lyfts också frågan om

att dela på ansvaret för flyktingkrisen. Man enas om en omfördelning av 40 000 migranter, men tron på att det ska leda till något konkret är högst begränsad:

Finländskt siffertrixande hjälper inte någon Fler EU-länder måste stiga fram och ta sitt medmänskliga ansvar för människor på flykt. Finland hör definitivt till dem, men den finländska regeringen gör tyvärr sitt yttersta för att slippa allt sådant. (Eskilstuna Kuriren 2015)

Brexit farligare än Grexit [...] Det finns två frågor som kommer att avhandlas redan till förrätten - den flyktingkrisen och Ryssland. EU-kommissionens linje är den enda rimliga: det är nödvändigt att den lilla ökning av kvotflyktingantalet som EU ska genomföra också åtföljs av tvingade regler om hur dessa ska fördelas. På frivillig väg kommer det inte att bli av. (Borås Tidning A)

Ja till 40 000 flyktingar - men gräl om vart de ska ta vägen Efter EU:s toppmöte ska länderna ägna sommaren åt att slåss om fördelningen av en bråkdel av de flyktingar som söker sig till Europa. Samtidigt fortsätter den värsta globala flyktingkrisen sedan andra världskriget. (Ström Melin A 2015)

Ett liknande krav på att dela bördan finns också inom Sverige där skillnaden både mellan och inom kommuner är stor:

Rödgrönt flyktingsvek [...] Men Uppsala växer, och samtidigt som vi anstränger oss för att öka byggnadstakten och planera för en växande stad borde vi planera för att ta vårt ansvar i den flyktingkris som råder. (Lindholm 2015)

Sluta gnälla - ta ansvar! Förslag om gemensamt ansvar för flyktingar: Ansvaret har hittills fördelats till orter som Gusselby och Ställdalen. Men hela Sverige och hela EU måste ta ett ansvar för flyktingkrisen. (Nerikes Allehanda A 2015)

Under denna första period från januari till juli ser vi en ökning både i antalet flyktingar som anländer till Europa (främst via Grekland och Italien) och i rapporteringen av flyktingkriser. Det rör sig fortfarande om en diffus bild av vad en flyktingkris är. Faktum är att den kan påstås ha blivit mer diffus än den bild som gavs åren tidigare.

Syriens sedan tidigare befästa huvudroll i rapporteringen består. Även om det rapporterades mycket om båtflyktingarna från Rohingya-folket så beskrevs deras situation tydligt som en regional angelägenhet. I förlängningen berörs över en miljon Rohingyas, men den situationen tycks inte vara i paritet med krisen i Syrien som framåt sommaren kom att beskrivas som *den globala flyktingkrisen*.

I materialet som helhet fanns det en enda artikel som beskriver situationen i Ukraina som en flyktingkris (Hall C 2015). Att det inte är fler kan förklaras med att det utöver de som flytt till Ryssland nästan uteslutande handlar om internflyktingar,

dessutom tycks situationen där inte ha utvecklats tillräckligt drastiskt för att upprätthålla svenska dagstidningars intresse (UNHCR B 2016).

I juni och juli, ser vi också de första beskrivningarna om att det råder flyktingkris i Grekland och Europa. Det kan ses som en begränsad import av den ton som redan råder utomlands samt en föraning till den utveckling som kommer i augusti. En flyktingkris är vid julis slut fortfarande mer eller mindre synonymt med en humanitär kris och drabbar således i första hand flyktingarna själva.

Gemensamt för så gott som alla artiklarna är betoningen på det gemensamma ansvaret i att hantera krisen. För Europas del har EU oundvikligen en central roll i hur detta gemensamma ansvar ska fördelas, men svårigheten i EU-samarbetet med migrationspolitiken är gammal och tron på att det ska lyckas bättre denna gång tycks i det närmaste obefintlig.

I takt med att flyktingkrisen blir en central europeisk angelägenhet blir den istället en del av en bredare europeisk kris med ekonomisk stagnation, grekisk depression, rysk aggression, risk för brittiskt EU-utträde, massarbetslöshet, högerextremism och en eskalerande oförmåga till enighet:

Tanken bör svindla om EU I den polske poeten Ewa Lipskas 'Kära Fru Schubert' (Ellerströms 2015) finns en dikt om EU. Den är dystopisk: Kära Fru Schubert, minns ni ännu Europeiska Unionen? Tjugoförsta seklet. Så många år sedan... Är det så tillbakablicken kommer att se ut i framtiden? För några år sedan varnade Jean-Claude Juncker för krig i skuld krisernas spår och att det var ett gigantiskt misstag att tro att frågan om krig eller fred i Europa aldrig mer skulle ställas. 'Demonerna är inte borta, de sover bara.'
(Arvidsson 2015)

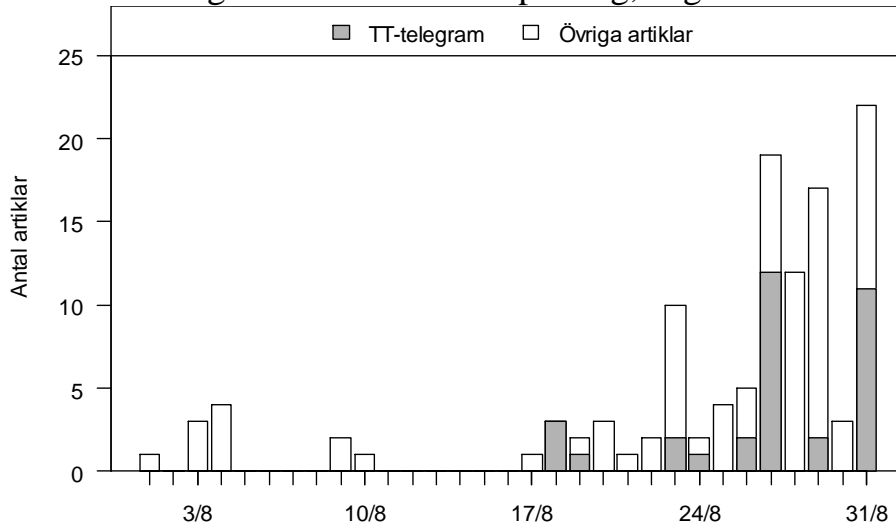
Det är mot denna bakgrund vi ser begreppet flyktingkris utvecklas under hösten.

4.3 Augusti: en deklaration om flyktingkris i Europa

Under augusti består materialet av 117 artiklar varav 34 är TT-telegram. Antalet artiklar per dag är väsentligt mycket högre under månadens senare hälft: det är endast 11 artiklar under de 15 första dagarna och 106 under de 16 sista. Den 31 augusti hade flest artiklar (22 stycken). Näst flest artiklar var det den 27:e då TT Nyhetsbyrån skev om de 71 flyktingar som hittades döda i övergiven lastbil i Österrike. Under augusti ser vi en kraftig ökning av antalet flyktingkrisartiklar per dag, toppnoteringen på 22 artiklar kan jämföras med medelantalet på 102 artiklar under september. Även om augusti har fler flyktingkris-artiklar än någon annan månad tidigare är det fortfarande bara en bråkdel av hur många det blir senare.

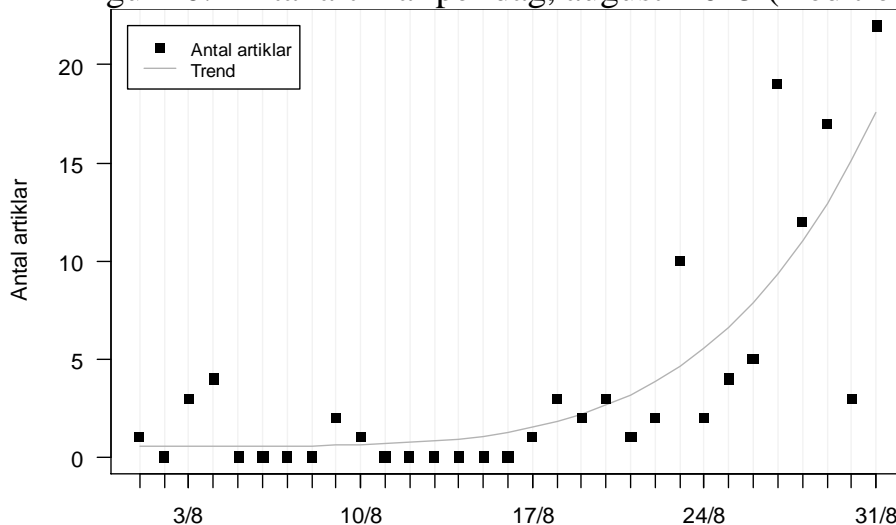
Vi såg beskrivningar av att det rådde flyktingkris i Grekland och Europa under juni och juli, men det är först i augusti som dessa beskrivningar får sitt genomslag. 23 av de 117 artiklarna skriver att det råder flyktingkris antingen på Kos, i Grekland som helhet, på Balkan eller i Europa som helhet.

Figur 9. Antal artiklar per dag, augusti 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktingkris*, samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under augusti 2015, men har rensats från tidningarnas publiceringar av TT-telegrammen. Varje stapel (eller lucka) motsvarar en dag, de utsatta datumen är måndagar. Dagarnas ordningstal och antalet artiklar per dag har en korrelation på 0.6434 och ett p-värde under 0.0001. Om dagarnas ordningstal upphöjs till 4.8 ökar korrelationen till 0.8042, som figuren visar är trenden således inte linjär. Trenden finns illustrerad i Figur 10.

Figur 10. Antal artiklar per dag, augusti 2015 (med trend)

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktingkris*, samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under augusti 2015, men har rensats från tidningarnas publiceringar av TT-telegrammen. De utsatta datumen är måndagar. De svarta punkterna motsvarar det faktiska antalet artiklar under en given dag, och den grå linjen markerar den skattade trenden som har dagarnas ordningstal upphöjt till 4.8 som förklarande variabel, 0.5586 som intercept och 1.181×10^{-6} som riktningskoefficient med ett p-värde under 0.0001. Förklaringsgraden (R^2) är 64.67%. Denna trend kan sägas fortsätta en bit in i september där den sedan byts mot en avtagande.

Nästan en femtedel av artiklarna skriver att det råder flyktingkris någonstans i Europa, inte en enda förnekar eller kritiserar den beskrivningen. Det är fortfarande vanligare med skrivningar om ”flyktingkrisen på Medelhavet” (Mederyd Hårdh

2015) eller att ”världen upplever sin största flyktingkris någonsin” (Hall & Sundberg 2015), men dessa står nu i konkurrens till beskrivningen om en europeisk flyktingkris. En annan trend vi ser under augusti är hur artiklar börjar ramas in under ”flyktingkrisen” (Metro – Göteborg 2015), som ett sorts tema ord. Artiklar som inte ens nämner ordet flyktingkris kan få det som en förklarande stämpel. Denna typ av användning får stor betydelse i hur ordet utvecklas då ordet ges en tydlig plats i tidningen. Användningen får däremot inte någon större spridning förrän i september och behandlas därför närmare i nästa avsnitt.

Precis som förut görs ett urval om 30 artiklar som undersöks närmre.¹⁰ De tre första artiklarna i urvalet fortsätter i spåret från månaderna innan och handlar om EU-politik. I ett pressklipp från brittiska The Independent (2015) i Gotlands allehanda propageras det för att lösa krisen på plats: i Mellanöstern och Nordafrika. I ett annat pressklipp från portugisiska Publico Lissabon (2015) i Svenska Dagbladet förklaras det att flyktingkrisen i själva verket är orsakad av ”den politiska oförmågan att bygga vidare på den europeiska modell grundarna drömde om”. I en intervju i BBC som återgavs i både DN och Norra Skåne fick Sveriges migrationsminister Morgan Johansson ge ett sitt perspektiv på flyktingkrisen i Calais varpå han kritiserade Storbritanniens restriktioner (Ankarvik 2015).

Mot denna bakgrund är det värt att poängtera hur de svenska tidningarnas användande av ordet flyktingkris samt vad det är för värderingar och betydelser de lägger i ordet inte uppstår i ett vakuum. De styrs både av den faktiska utvecklingen och av hur medier runtom i Europa beskriver situationen. *Refugee crisis, flüchtlingskrise, crise des réfugiés, kryzys uchodźców, menekültválság, pakolaiskriisistä, vluchtelingencrisis, pabëgëliu krizë, criza refugiaților, crisis de los refugiados...* Exempelen är många och utvecklingen av termernas innebörd och användande är mer eller mindre tätt sammanlänkade.

Under början av augusti skickar ett flertal svenska tidningar reportrar till Medelhavet för att bevaka krisen där. Det blir reportage om räddningsfartyg i Medelhavet (Reguera 2015), om EU-insatsen Triton (Hårdh), samt om de grekiska öarna Kos (Christiansson B 2015) och Lesbos (Svenska Dagbladet 2015). Medelhavet beskrivs som ”flyktingkrisens absoluta frontlinje” (Dagens Nyheter A 2015). På Medelhavet är flyktingkrisen uteslutande en humanitär kris och när situationen där beskrivs görs det inte sällan med beskrivningen om en tragedi. Även i den grekiska övärlden råder det kris, i takt med att situationen eskalerar ska denna kris sprida sig. Från Grekland tar sig flyktingarna längs den så kallade Balkanrutten genom länderna i forna Jugoslavien mot Ungern, Österrike och Tyskland:

¹⁰ (Ankarvik 2015; Christiansson A 2015; Christiansson B 2015; Dagens Nyheter A 2015; Euler 2015; Hall & Sundberg 2015; Hall D 2015; Helsingborgs Dagblad 2015; Henriksson 2015; Hultin 2015; Kihlström 2015; Kihlström A 2015; Kleberg 2015; Lundin A 2015; Mederyd Hårdh 2015; Metro - Göteborg 2015; Nilsson A 2015; Norra Skåne A 2015; Publico Lissabon 2015; Reguera 2015; Rundkvist 2015; Ströman 2015; Svenska Dagbladet 2015; The Independent 2015; TT Nyhetsbyrån B 2015; Uppsala Nya Tidning B 2015; Wallström & Lövin 2015; Zak A 2015; Zak B 2015; Åhlin A 2015)

Tusentals på flykt genom Makedonien Tusentals migranter, de flesta av dem på flykt från Syrien, var i gång på marsch genom Makedonien och Serbien. Massflykten inleddes dagen före då Makedonien öppnade sin södra gräns mot Grekland. I går hade mer än 6 000 migranter nått Serbien, där FN låtit sätta upp åtta jättelika flyktingtält i gränssbyn Miratovac. Flyktingarna var uttröttade och flera bad om medicinsk hjälp.

(Metro - Göteborg)

Den 27 augusti hålls ett sedan tidigare inplanerat EU-möte i Wien. Mötet skulle handla om EU:s samarbete med ickemedlemsländerna i västra Balkan, men togs helt över av flyktingkrisen i regionen. ”Flyktingutmaningen” (refugee challenge) fanns visserligen med som en sista punkt på dagordningen (EIFA 2015), men prioriteringarna ändrades onekligen och när tidningarna skrev om mötet framstod det som att flyktingkrisen var det enda man talade om:

Möte i Wien om flyktingkris Medan Ungern gör allt för att hålla flyktingar borta, meddelar Serbiens premiärminister Aleksandar Vucic att hans land aldrig kommer att stänga sina gränser. Den tilltagande flyktingkrisen i sydöstra Europa är högst på dagordningen när utrikesministrarna från länderna på västra Balkan träffas i Wien i dag. Frågans aktualitet understryks av att Tysklands förbundskansler Angela Merkel närvarar på mötet.

(Euler 2015)

Samma dag som mötet i Wien inleddes hittade österrikisk polis en övergiven lastbil. Den stod på motorvägen A4 mellan Parndorf och Neusiedl am See, inte långt ifrån mötet i Wien. Både den 28:e och 29 augusti handlar en majoritet av flyktingkris-artiklarna om lastbilen. Bland dessa skriver ett flertal också om mötet:

En signal till hela EU [...] Och att lastbilen hittades inte långt från Wien, där förbundskansler Angela Merkel och andra ledare samlats för toppmötet West Balkan Summit om flyktingkrisen.

(Uppsala Nya Tidning B 2015)

Polis: Kan ha dömt utanför Österrike [...] 50 döda personer har hittats i en lastbil i Österrike. Enligt polisen kan offren, som tros vara flyktingar, ha dömt två dagar innan fordonet hittades. [...] Tysklands förbundskansler Angela Merkel uttalade sig också om händelsen från mötet i Wien om flyktingkrisen på Balkan.

(Zak A 2015)

Denna rapportering blir genomslaget för beskrivningen av att det råder flyktingkris i Europa. Det kan ses som att EU deklarerade att situationen i Europa var att betrakta som en flyktingkris. Att ett inplanerat möte med berörda länder kom att handla om flyktingkrisen ter sig naturligt. Antalet flyktingar som tog sig till Grekland steg kraftigt (UNHCR A 2016) och därifrån fortsatte majoriteten upp genom Europa. Söndagen den 23 augusti berättar den österrikiske utrikesministern Sebastian Kurz i en intervju (Die Presse 2015) att västbalkankonferensen veckan därefter skulle handla om flyktingkrisen. Det gjordes onekligen mot bakgrunden av utvecklingen

och bör betraktas som ett enskilt led i en längre kedja. Om man däremot vill peka ut en enskild tidpunkt är det där och då den europeiska flyktingkrisen deklarerades. Dagspressen hänger med i utvecklingen, efter den 27 augusti ser vi en markant ökning av antalet artiklar som skriver att det råder flyktingkris i Europa, här är några exempel:

Här är fyra åtgärder som kan lösa flyktingkrisen för Europa Jag har ett balanserat förslag till hur flyktingkrisen i Europa ska lösas. Jag har skickat mitt förslag till justitieministern och det ser ut så här. 1. Alla flyktingvägar över Medelhavet, Egeiska havet, Svarta havet ska spärras. [...]
(Åhlin 2015)

Merkel i möte om flyktingkrisen Tysklands förbundskansler Angela Merkel träffar i dag Spaniens premiärminister Mariano Rajoy för att diskutera den eskalerande flyktingkatastrofen i Europa. Oenigheten om hur problemen ska lösas är alltfjämt stor. I dag inleder Angela Merkel ett två dagars besök i Spanien för att tillsammans med den spanska premiärministern Mariano Rajoy diskutera en lösning på flyktingkrisen, enligt AFP.
(Henriksson 2015)

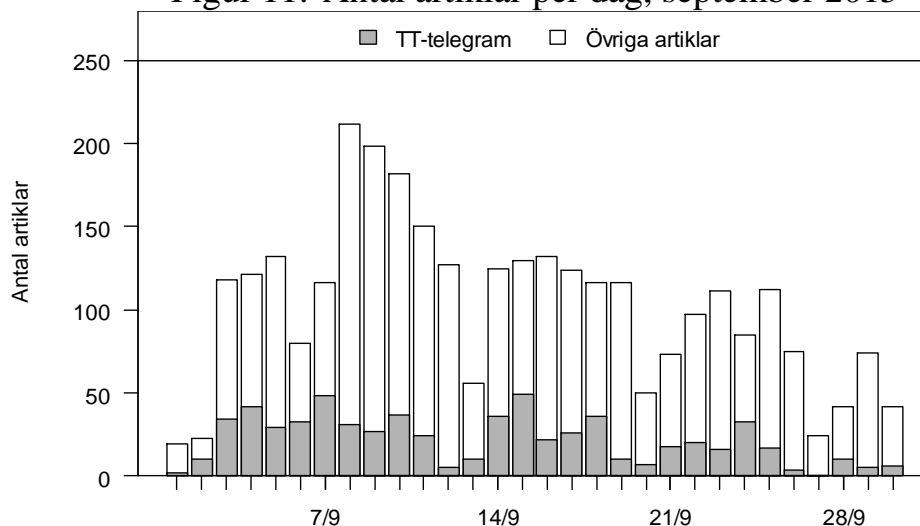
Flyktingkrisen i EU går inte att lösa med taggtråd. Huvudämnet var givet när utrikesministrarna från länder på västra Balkan träffades i Wien på torsdagen. Flyktingkrisen fortsätter att fördjupas i sydöstra Europa och läget börjar bli svårt även på andra håll. Grundproblemet är förstås krig och terror i Mellanöstern. Men det som gör läget svårhanterligt i Europa är inte bara strömmen av flyende människor, utan också oenigheten om hur de ska tas emot.
(Helsingborgs Dagblad 2015)

Flyktingkris med brist på lösningar [...]Den ena flyktingtragedin efter den andra avlöser nu varandra i Europa. Flyende från krig, konflikter och misär drunknar, förgiftas av motorgaser, kvävs under båtdäck och i lastbilar eller dör av utmattnings. Världen har aldrig haft så många flyktingar (60 miljoner), och Europa genomlever den värsta flyktingkrisen sedan andra världskriget.
(Hall D 2015)

4.4 September: *flyktingkrisen* är en kris i Europa

Det är i september som det stora genomslaget för rapporteringen om flyktingkrisen kommer. Materialet består av 3 060 artiklar, fler än någon annan månad. Denna ökning sker månaden efter att antalet flyktingar som tog sig norrut längs den så kallade Balkanrutten exploderade och samma månad som antalet asylsökande i Sverige fördubblas från den redan höga nivån månaden innan. Antalet artiklar per dag är svagt negativt korrelerat med dagarnas ordningstal: det är fler artiklar i början

Figur 11. Antal artiklar per dag, september 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktingkris*, samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i Retrievers databas och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under september 2015, men har rensats från tidningarnas publiceringar av TT-telegrammen. Varje stapel motsvarar en dag, de utsatta datumen är måndagar. De första dagarna kan ses som en fortsättning av trenden från augusti, men månaden som helhet har ingen långsiktig trend. Antalet artiklar faller däremot varje söndag och därutöver beskrivs antalet artiklar bäst som en enkel autoregressiv process med interceptet 40.9561 och Φ -koefficienten 0.6143 med ett p-värde under 0.0001. Detta innebär alltså att *antalet flyktingkrisartiklar under en given dag i september = 0.6143 × antalet artiklar föregående dag + normalfördelad stokastisk variabel*.

av månaden än det är i slutet (de första 15 dagarna har 1 789 artiklar och de sista 15 har 1 273 stycken). Korrelationen är däremot inte signifikant och utöver faktumet att söndagarna har färre artiklar förklaras variationen bäst av en autoregressiv modell. Precis som tidigare görs ett slumpmässigt urval om 30 artiklar.¹¹

Den första artikeln i urvalet är skriven av Lars Åhlin (B 2015). Det är en replik på kritik han fick emot en debattartikel han skrev i slutet av augusti, ett kort citat från den tidigare artikeln finns med på föregående sida. Lars Åhlin kritiserar den rådande flyktingpolitiken i Sverige. Hans debattartiklar kan sägas vara en del i ett växande antal artiklar som propagerar för en mer restriktiv flyktingpolitik. Under september är det däremot fortfarande en mycket liten andel av debattartiklarna som lyfter fram sådan kritik, en överväldigande majoritet fokuserar på behovet av att EU enar sig och att flyktingkrisen i första hand är en humanitär kris där fokus bör ligga på flyktingarna och deras situation.

Under augusti såg vi hur beskrivningen av att det råder flyktingkris i Europa fick genomslag. När antalet flyktingkris-artiklar exploderar i september kan det

¹¹ (Canoilas 2015; Cwejman 2015; Dagens Nyheter B 2015; Dagens Nyheter C 2015; Dagens Nyheter D 2015; Eriksson A 2015; Eriksson B 2015; Falkenhed 2015; Greider A 2015; Grönroos 2015; Josek 2015; Karlsson A 2015; Karlsson B 2015; Larsson 2015; Lewenhagen 2015; indqvist 2015; Magnergård Bjers 2015; Mattisson 2015; Nilsson B 2015; Norberg 2015; Norra Skåne B 2015; Nummelin A 2015; Sahlin 2015; Sandberg 2015; Stenman 2015; Stokstad 2015; Ström Melin B 2015; Thurfjell 2015; Åhlin B 2015; Österberg 2015)

kopplas direkt till rapportering om situationen i Europa. Den tidigare fokuseringen på Syrien får anses helt bruten. I urvalet är det endast en artikel som helt fokuserar på Syrien och det sker i samband med en kritik mot att andra inte gör det:

Den bortglömda flyktingkrisen Merparten av alla syriska flyktingar befinner sig i underfinansierade flyktingläger, det är där den stora insatsen behövs. Gångna veckans manifestationer i Sverige för flyktingmottagande är prov på humanism och öppenhet. Problemet är att engagemanget är enkelriktat. Det är bara omkring fem procent som tar sig bortom Syriens grannländer. De flesta har varken medel eller möjligheter att företa en lång och farofylld resa till möjliga asyländer. De som stannar är oftast äldre, barn och kvinnor.
(Cweyman 2015)

Detta är en av de viktigaste förändringarna i hur ordet flyktingkris används och således också en central utveckling för det underliggande begreppet. En annan viktig förändring är hur artiklar som inte nödvändigtvis nämner ordet flyktingkris i allt högre utsträckning får *flyktingkrisen* som ett sorts tema-ord. På samma sätt som vissa artiklar handlar om *politik* eller *ekonomi* handlar vissa artiklar nu om *flyktingkrisen*. Detta skedde även i augusti, men i september får det ett verkligt genomslag: 12 av de 30 artiklarna i urvalet har ett sådant tema-ord och alla handlar om Europa. Ett nytt och obundet slumpmässigt urval av om 50 artiklar från de 3 060 artiklarna ger en liknande skattning: 19 av dessa har *flyktingkrisen* som ett tema-ord (38 %). Utifrån det stickprovet kan vi skatta ett 95-procentigt konfidensintervall till mellan 751 och 1 574 artiklar i september.¹²

Det är inte frågan om en enhällig röst som proklamerar vad denna flyktingkris är, istället sätts den som en stämpel på en rad skilda artiklar som alla kan sägas ta sin utgångspunkt i den utveckling som beskrivs i uppsatsens inledning: antalet båtflyktingar i Medelhavet exploderade, Schengenrådets yttre gränser rämnade, flyktinginvandringen ökade kraftigt. Denna kraftiga ökning och konsekvenserna den för med sig är *flyktingkrisen*. Vad *flyktingkrisen* ges för innehåll kommer påverka vår förståelse av själva begreppet flyktingkris i bred bemärkelse och får därigenom politiska konsekvenser under en längre tid framöver. Dels genom hur begreppet utvecklas, men också på grund av att den kraftiga bevakningen och det stora intresset tydligt lyfter fram begreppet och ger det betydelse.

Syrien nämns i 883 av de 3 060 artiklarna (29 %), men att döma av de 30 artiklarna i urvalet är det en försvinnande liten andel av artiklarna som faktiskt handlar om situationen i Syrien, istället skrivs det om flyktingar från Syrien i Europa. Exempelvis: ”Migranterna, varav många är flyktingar från krigets Syrien, hade då tillbringat två dygn på tågstationen i Budapest, där polis hindrat dem från

¹² I detta sekundära urval har alla de 3 060 artiklarna samma sannolikhet att komma med. artiklarna kodas sedan enkelt urifrån huruvida de har *flyktingkrisen* som tema-ord eller inte.

$$3\,060 \times \left(0.38 \pm 1.96 \times \sqrt{\frac{0.38 \times (1 - 0.38)}{50}} \right) = (751.1007 , 1\,574.4993)$$

att stiga på tågen” (Josek 2015). Bland de 30 artiklarna är det 14 som nämner Syrien och av dessa kan 3 sägas åtminstone delvis handla om situationen där. I den mån detta är en indikation handlar det fortfarande om nästan 200 flyktingkris-artiklar som handlar om Syrien, fler än det totala antalet flyktingkrisartiklar i augusti. Denna ökning måste däremot ställas i relation till rapporteringen om *flyktingkrisen* i Europa:

Europas sak allas ansvar Akut kris råder i Ungerns huvudstad Budapest. [...] Dilemmat är europeiskt. Det borde nu vara uppenbart för alla. EU:s länder kan inte längre, om de vill bevara unionens inre öppenhet, hantera flyktingkrisen ensamma. (Dagens Nyheter B 2015)

Finns ens någon vilja till gemensam lösning? [...] 'Om Europa misslyckas i flyktingfrågan, om länken till universella mänskliga rättigheter bryts sönder, då blir det inte det Europa vi önskade.' Så sa Tysklands förbundskansler Angela Merkel i Berlin för några dagar sedan. (Norberg 2015)

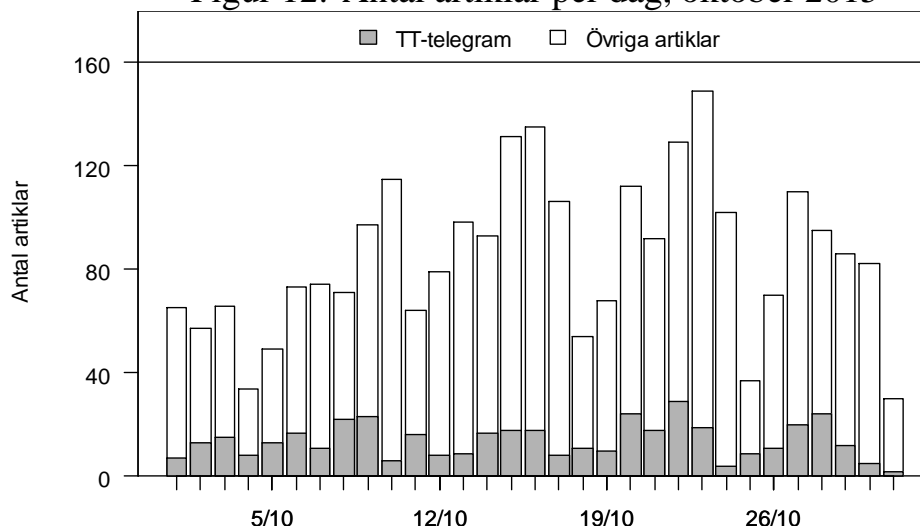
Detta har hänt senaste dagarna I torsdags väckte bilden på den treårige syriske pojken Alan Kurdi, liggandes livlös på stranden, starka reaktioner runt om i världen. Radiohjälpens insamling för människor på flykt slog rekord och även andra hjälporganisationer fick ta emot stora belopp. [...] I fredags samlades EU:s utrikesministrar för ett informellt möte om flyktingkrisen. Efteråt beskrev nyhetsbyrån Reuters mötet som 'diplomatins sammanbrott'. Sveriges utrikesminister Margot Wallström sade att mötet inte gav några direkta konkreta resultat. (Eriksson A 2015)

Citaten ovan är representativa för den överhängande tonen i september. 25 av de 30 artiklarna i urvalet belyser *flyktingkrisen* i Europa.

4.5 Oktober: *flyktingkrisen* är en kris i Sverige

Oktober har färre flyktingkrisartiklar än september. Materialet består av 2 620 artiklar (september hade 3 060). Om Sverige tidigare varit påverkat av *flyktingkrisen* så är oktober månaden då krisen är här. Migrationsverkets prognos är spräckt. I oktober kommer 39 196 nya asylansökningar, om det skulle komma lika många i november och december blir det 190 000 för hela året. Medelvärdet mellan 1984 och 2014 är 2 295 per månad (Migrationsverket B 2016). Detta sker i en situation där det redan är svårt att hitta bostäder och kostnaderna skenar. Sverige, Tyskland, Italien och Österrike försöker få till en tvingande omfördelning inom EU, men andra länder stretar emot. Det rapporteras om flyktingboenden som sätts i brand och på Kronans skola i Trollhättan mördar en maskerad gärningsman invandrarungdomar. Det råder flyktingkris i Sverige och tidningarna skriver om det.

Figur 12. Antal artiklar per dag, oktober 2015

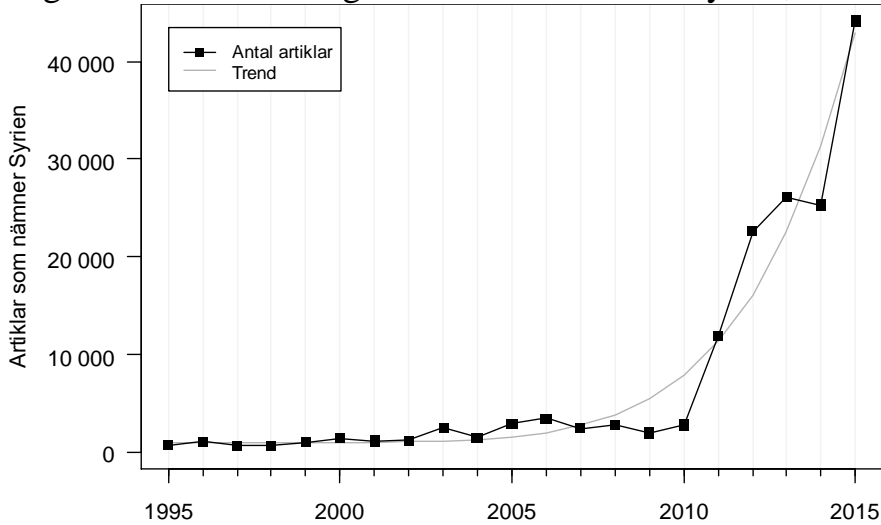
Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktingkris*, samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i Retrievers databas och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under oktober 2015, men har rensats från tidningarnas publiceringar av TT-telegrammen. Varje stapel motsvarar en dag, de utsatta datumen är måndagar. Månaden har ingen långsiktig trend, men antalet artiklar faller varje söndag. Därutöver beskrivs antalet artiklar bäst som ett glidande medelvärde med interceptet 81.4704 och Θ -koefficienten 0.7394 med ett p-värde under 0.0001. Detta innebär alltså att *antalet flyktingkrisartiklar under en given dag i oktober = normalfördelad stokastisk variabel + 0.7394 \times gårdagens normalfördelade stokastiska variabel*.

Antalet artiklar per dag är svagt negativt korrelerat med dagarnas ordningstal: det är fler artiklar i början av månaden än det är i slutet (de första 15 dagarna har 1 319 artiklar och de sista 15 har 1 169 stycken). Korrelationen är inte signifikant och utöver att söndagarna har färre artiklar förklaras variationen bäst som ett glidande medelvärde. Som tidigare görs ett slumpmässigt urval om 30 artiklar.¹³

Precis som under september används *flyktingkrisen* som ett tema-ord för en rad olika artiklar, men om de i september främst handlade om Europa så är det nu Sverige som står i förgrunden. Av de 30 artiklarna är det 13 som har *flyktingkrisen* som ett tema-ord, av dessa handlar 10 om Sverige och resten om Europa. 5 av de 30 artiklarna nämner Syrien, men ingen av dem handlar om situationen där. Bland de 2 620 artiklarna i materialet är det 758 som nämner Syrien, att döma av vårt urval är det däremot få av dessa som faktiskt handlar om flyktingkrisen i Syrien och dess närområde. Detta betyder inte att tidningarna inte skriver om Syrien, mot slutet av 2015 är det fler tidningsartiklar än någonsin som nämner landet (se Figur 13-14). Kriget där är en del av det kollektiva medvetandet. Vad som däremot sker är att *flyktingkrisen* alltmer kommit att känneteckna något annat än situationen i Syrien.

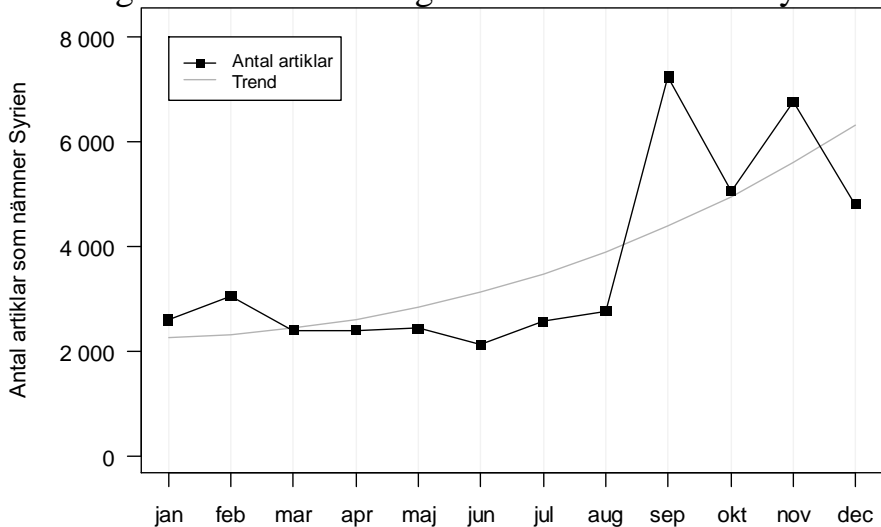
¹³ (Andersson & Jönsson 2015; Björk Hummelgren 2015; Björkman A 2015; Borås Tidning C 2015; Dacke 2015; Davidsson A 2015; Fehrm 2015; Goksör 2015; Greider B 2015; Gustafsson 2015; Levinsson 2015; Lindström 2015; Lund B 2015; Lönnæus A 2015; Lönnæus B 2015; Mächs 2015; Nilsson C 2015; Norrköpings Tidningar 2015; Nummelin B 2015; Nummelin C 2015; Nyman 2015; Paulsson Rönnbäck 2015; Persson 2015; Schulman 2015; Sydsvenskan B 2015; TT Nyhetsbyrån C 2015; TT Nyhetsbyrån D 2015; TT Nyhetsbyrån E 2015; Westerberg B 2015; Vibeke 2015)

Figur 13. Antal tidningsartiklar som nämner Syrien, 1995 till 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för orden Syrien, syrier, Syrienkriget och syriska i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram från 1995 till 2015, publiceringar av TT-telegram har inte rensats bort. Lägre siffror i början av perioden kan delvis förklaras av att färre tidningar finns med i databasen så långt tillbaka, ökningen i samband med att det syriska inbördeskriget bröt ut 2011 kan däremot inte sägas bero på det. Trenden är beräknad utifrån den transformation av årtalens ordningstal (1 till 21) som hade högst korrelation med antalet artiklar vilket var ordningstalet upphöjt till 6.598. En regressionsmodell med antalet artiklar som beroende variabel och årtalens ordningstal upphöjt till 6.598 som förklarande variabel, 984 som intercept och 7.902×10^{-5} som riktningskoefficient med ett p-värde under 0.0001 ger en förklaringsgrad (R^2) på 94.99 %.

Figur 14. Antal tidningsartiklar som nämner Syrien 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för orden Syrien, syrier, Syrienkriget och syriska i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under 2015, publiceringar av TT-telegram har inte rensats bort. En regressionsmodell med antalet artiklar som beroende variabel och månadernas ordningstal upphöjt till 2.213 som förklarande variabel (transformationen med högst korrelation), 2243 som intercept och 16.601 som riktningskoefficient med p-värdet 0.0048 ger en förklaringsgrad (R^2) på 56.53%.

Artiklar om flyktingkriser gick från att rapportera om olika humanitära kriser långt borta till att fokusera på Syrien. Flyktingkrisen i Syrien blev världens största flyktingkris och även om den främst drabbade grannländerna betonades omvärldens ansvar. Med den motiveringen började man skriva om den som hela världens flyktingkris. I takt med att antalet flyktingar som tog sig till Europa ökade började det också skrivas om en flyktingkris på Kos och Lesbos, samt i Grekland som helhet och i Italien. Det började skrivas om flyktingkrisen på Balkan och ett inplanerat EU-möte blev till ett möte om den europeiska flyktingkrisen. Den övergivna lastbilen med 71 döda flyktingar, de långa kolonnerna av flyktingar som vandrade längs vägarna, kaos på tågstationen i Budapest, EU:s oförmåga till enighet, Alan Kurdis döda kropp på en strand utanför den turkiska staden Bodrum... Otaliga händelser skildrade i tusentals artiklar med tema-ordet *flyktingkrisen*.

All denna bevakning innebär inte att *flyktingkrisen* inte längre kan referera till situationen i Syrien eller bedömningen om att det bör ses som en del av en global flyktingkris. Men den nya bevakningen konkurrerar ut den gamla bilden. Tidningsartiklarna bör ses som en indikator på den större helheten om hur begreppet flyktingkris omvandlas. Ett tidigare perifert begrepp hamnar nu i centrum och fylls med nytt innehåll. Som vi tidigare konstaterat fokuserar det nya innehållet under oktober på Sverige: 22 av de 30 artiklarna i urvalet handlar om Sverige. Av dessa är det 8 som skriver om krisens kostnader, 4 exempel:

Flyktingström spräcker budget Tre månader återstår av året och redan har verkligheten sprungit ifrån regeringens prognos för flyktingmottagandet. Det står klart att det kommer att kosta mer pengar än vi trodde, säger migrationsminister Morgan Johansson (S).

(Davidsson A 2015)

Löfven skarp mot flyktinghyror Statminister Stefan Löfven riktar i en stor intervju i Dagens Nyheter skarp kritik mot privata bolag som skor sig på flyktingkrisen. Löfven är besviken på företagens höga hyror för boenden. Budskapet är: Tänk efter. Vi ska göra detta tillsammans i Sverige. Är det då det bästa att ta ut 60 000 kronor i hyra för en lägenhet? undrar han och uppmanar dem som tar ut så stora summor att fundera på om det känns bra när de ser sig själva i spegeln.

(TT Nyhetsbåryn C 2015)

Kommunerna varnar för skattechock Kommunsektorn varnar för en skattechock till följd av flyktingkrisen. Det kan komma att krävas skattehöjningar på närmare två kronor - minst.

(Lindström 2015)

Kommunekonomi vid bristningens gräns Trots floskelfyllda galor och högstämda tal återstår grundfrågan. Hur ska Sveriges kommuner hantera och finansiera dagens flyktingkris? Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har sedan en tid fått regeringens uppdrag att samordna de 'större aktörernas' insatser för att hantera den flyktingström till Sverige som sedan några månader nått historiskt stora volymer.

(Norrköpings Tidningar 2015)

Kostnaderna blir en viktig del av flyktingkrisen. En annan viktig del är det tudelade bemötandet i Sverige och runtom i Europa:

Elever samlar saker till nyanlända flyktingar Elever på Gröna Dalenskolan samlade ihop en varsin påse med saker som de sedan via Röda korset ska ge till nyanlända barn som flytt till Sverige.
(Gustafsson 2015)

Myndigheten nöjd med säkerhetsarbete [...] I tisdags natt utbröt en brand i en barack i Arlöv som dagen efter skulle ha tagits i bruk som asylboende. Natten till i lördags brann en skolbyggnad i Kånna utanför Ljungby ner till grunden, bara dagar efter att kommunen hållit informationsmöte om beslutet att använda lokalerna som flyktingboende.
(Mächs 2015)

Oenigheten inom EU håller i sig och en omfördelning av asylsökande mellan medlemsländerna ter sig fortsatt omöjlig. Den 15-18 oktober håller Moderaterna partistämman, en viktig politisk vändning kungörs:

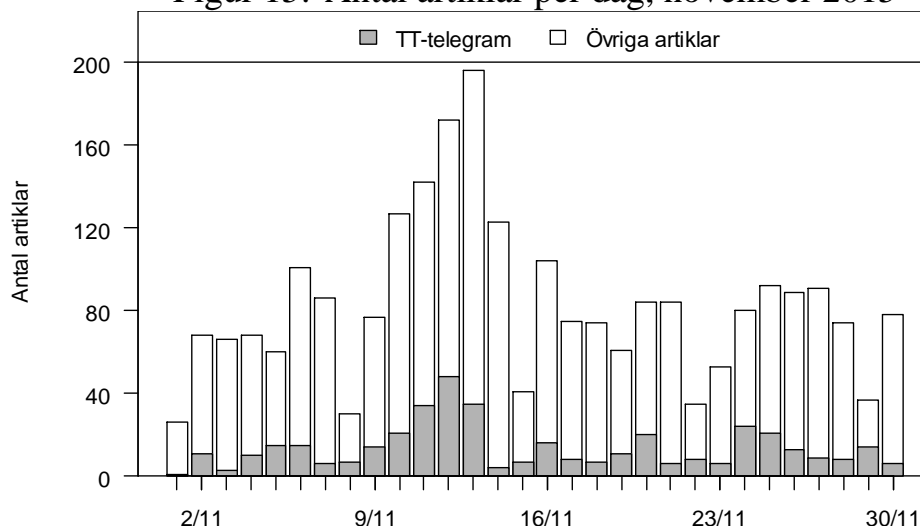
Migrationspolitiken skärps Moderaterna skärper sin migrationspolitik och kräver omedelbara gränskontroller och tillfälliga uppehållstillstånd. Nu tänker jag se till att det blir verklighet, lovade Anna Kinberg Batra i sitt stämmotal. Hon anklagade också regeringen för att ha 'tappat kontrollen' över flyktingkrisen.
(Lönnaeus 2015)

Kort därefter, den 23 oktober, enades regeringen och allianspartierna i frågan och tillfälliga uppehållstillstånd infördes. Några gränskontroller blir det däremot inte frågan om förrän i november. Men krisens avgörande är nära, mot slutet av oktober tycks det råda allt större enighet om ohållbarheten i den rådande utvecklingen.

4.6 November: den svenska flyktingkrisens avgörande

November har färre flyktingkrisartiklar än oktober. Materialet består av 2 494 artiklar (september hade 2 620), skillnaden är högst marginell om man tar hänsyn till skillnaden i antalet dagar (då har oktober 1.66 % fler artiklar). November är månaden då de första gränskontrollerna införs. Det är månaden då säkerhetspolisen höjer hotnivån och jagar en misstänkt flykting dagarna efter terrorattacker i Paris. Det är också månaden då Sveriges vice statsminister gråtfärdigt motiverar ytterligare åtstramningar av flyktingpolitiken på en presskonferens. Ett parti som profilerat sig som invandrarvänligt och tidigare förhandlat fram flyktingamnestier ställer sig bakom vad som presenteras som en anpassning till den miniminivå Sverige är förbundet att leva upp till enligt bilaterala avtal. November är månaden då den svenska flyktingkrisen får sin avgörande vändning.

Figur 15. Antal artiklar per dag, november 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktingkris*, samt böjningarna *flyktingkrisen* och *flyktingkrisens* i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under november 2015, men har rensats från tidningarnas publiceringar av TT-telegrammen. Varje stapel motsvarar en dag, de utsatta datumen är måndagar. Månaden har ingen långsiktig trend, men antalet artiklar faller varje söndag. Därutöver beskrivs antalet artiklar bäst som ett glidande medelvärde med interceptet 85.2369 och Θ -koefficienten 0.7146 med ett p-värde under 0.0001. Detta innebär alltså att *antalet flyktingkrisartiklar under en given dag i oktober = normalfördelad stokastisk variabel + 0.7146 × gårdagens normalfördelade stokastiska variabel*.

Precis som under september och oktober är antalet artiklar per dag svagt negativt korrelerat med dagarnas ordningstal: det är fler artiklar i början av månaden än det är i slutet (de första 15 dagarna har 1 383 artiklar och de sista 15 har 1 111 stycken). Korrelationen är däremot inte signifikant och utöver att söndagarna har färre artiklar förklaras variationen bäst som ett glidande medelvärde. Precis som tidigare görs ett slumpmässigt urval om 30 artiklar.¹⁴

Under oktober handlade många av artiklarna om Sverige (22 av 30), under november är det en något mindre andel (16 av 30). Förutom en artikel om Syrien och en om det stundande presidentvalet i USA handlar artiklarna om Frankrike, Grekland, Tyskland, Storbritannien och Finland. 7 av de 16 artiklarna om Sverige handlar om krisens kostnader och 4 handlar om gränskontroller.

Förslagen om gränskontroller och restriktioner i asylprövningen kom med motiveringen att man måste ta kontroll över utvecklingen och att det kom fler än vad systemet klarade av att ta emot. Det rör sig om en rad ”insatser för att skapa ordning och reda i mottagandet” (Regeringen 2015). Migrationsverket hade

¹⁴ (Andersson 2015; Berggren 2015; Bouvin 2015; Brännström 2015; Bush Thor et al. 2015; Dagens Nyheter E 2015; Dahlbäck 2015; Forsberg 2015; Hallstan 2015; Hannah 2015; Heimersson 2015; Jarn 2015; Johansson et al. 2015; Kihlström C 2015; Lundin B 2015; Marteus 2015; Nordenhök 2015; Norlin 2015; Nummelin D 2015; Ohlsson 2015; Panagiotis Columbus 2015; Philipson 2015; Romson et al. 2015; Rudström 2015; Stenberg 2015; Svensson 2015; Södermanlands Nyheter 2015; Teir 2015; TT Nyhetsbyrå F 2015; TT Nyhetsbyrå G 2015)

uttryckligen bett om åtgärder för att minska trycket, de publicerade också statistik över antalet nya asylsökningar dag för dag (se exempelvis Migrationsverket D 2015) vilket fick ett avtryck i dagstidningarna (se exempelvis Sydsvenskan D 2015).

Den 23 oktober kom förslaget om tillfälliga uppehållstillstånd och även om det skulle dröja innan det genomfördes innebar de långa handläggningstiderna en direkt effekt för alla som var på väg att söka asyl och ett stort antal av de som redan gjort det. Den 12 november infördes de första gränskontrollerna och den 24 november kom regeringens förslag om att Sverige skulle anpassa asylreglerna till EU:s miniminivå.

Bortsett från att man betonade behovet av att andra länder skulle dela på bördan bär argumentationen för åtgärderna många likheter med hur det så kallade luciabeslutet motiverades 1989. Även då hade det talats om en kris i mottagandet:

Regeringen höjer ribban, färre flyktingar får stanna [...] Ett svårt, men nödvändigt beslut, sade invandrarminister Maj-Lis Lööv när hon presenterade det. Invandrarministern konstaterade att flyktingmottagandet befinner sig i en kris. [...] Maj-Lis Lööv pekade på hur invandrarverket tvingats ta till bostadsplattformar, fartyg, tält och husvagnar för att inkvartera asylsökande. Påfrestningarna har medfört att mottagandet inte längre kan ske i de värdiga former som eftersträvas. Regeringen beslöt därför att asyl i princip bara skall ges till dem som uppfyller kraven enligt FN:s flyktingkonvention.

(TT Nyhetsbyrån B 1989)

En vecka efter det migrationsministern slog larm om att Sverige inte kan garantera boende till flyktingarna kommer äntligen en konkret åtgärd. En och annan kanske tycker att det är en kraftfull åtgärd att införa gränskontroll i tio dagar. Det skulle det ha kunnat vara om inte regeringen blivit omkörd av både Moderaterna och Kristdemokraterna. Dessutom kommer den först efter begäran från Migrationsverket. (Bergström 2015)

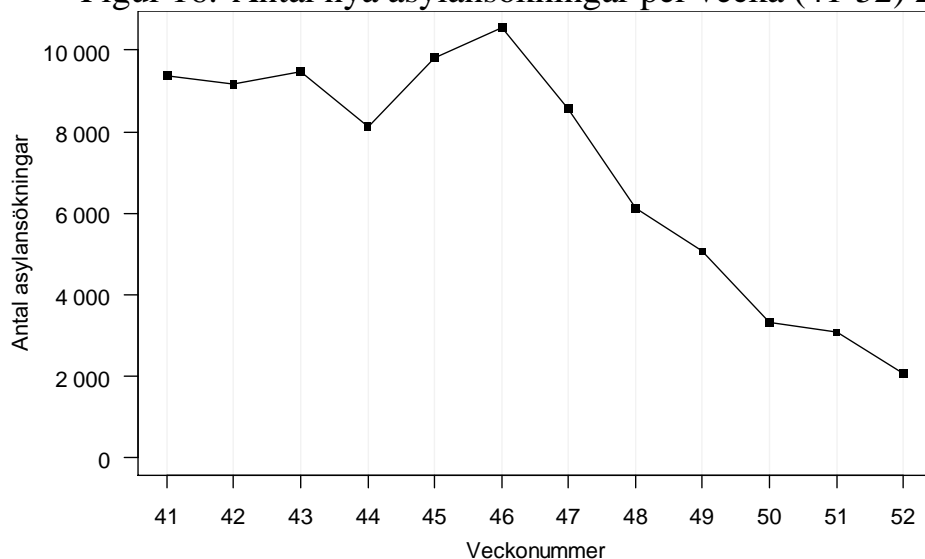
Svensk lag kommer nu att under tre år lägga sig på EU:s och internationell rätts miniminivå när det gäller flyktingmottagning. Löfven motiverar åtgärden med att andra EU-länder inte har tagit sitt ansvar i flyktingkrisen.

(Wallberg 2015)

1989 rörde det sig om 30 335 asylsökande. Invandring från framförallt Bulgarien, Libanon och Jugoslavien hade lett till en ökning med över 50 % från de 19 595 som sökt asyl året innan (Migrationsverket B 2016).¹⁵

¹⁵ Antalet asylsökande från Bulgarien gick från 54 till 5 013. Antalet från Libanon gick från 760 till 3 129. Antalet från Jugoslavien gick från 614 till 2 184.

Figur 16. Antal nya asylansökningar per vecka (41-52) 2015

Kommentar: Siffrorna för antalet asylsökande per vecka rör nya ansökningar i Sverige (måndag till söndag) och är en sammanställning från Migrationsverket (D,E,F,G,H,I,J,L,M,N,O,P 2015), ansökningar från personer som tidigare sökt asyl i ett annat Schengenland är inkluderade. Förslaget om tillfälliga uppehållstillstånd kommer den 23 oktober (fredagen vecka 43) och de första gränskontrollerna införs den 12 november (onsdagen vecka 46).

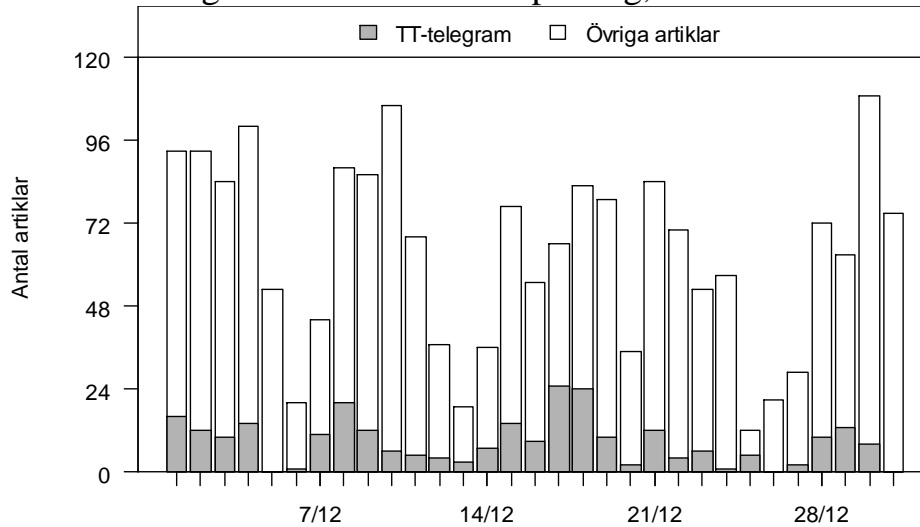
Siffrorna från 1989 kan jämföras med de 112 279 som hade sökt asyl mellan den första januari och sista oktober 2015, en ökning med 64 % från de 68 335 som sökt asyl under samma period året innan (Migrationsverket A 2015; Migrationsverket A 2016). 1989 var det regeringen som föreslog och drev igenom åtstramningarna, november 2015 hade oppositionspartier både föregått regeringen och kommit med mer långtgående förslag.

Den mest uppenbara skillnaden mellan 1989 och 2015 är onekligen omfattningen. Men 2015 innebar också ett helt annat trendbrott än luciabeslutet. Efter ett drygt decennium med tabu på förslag om restriktivare flyktingpolitik kom en politisk vändning. Denna vändning är en avgörande del i den svenska flyktingkrisen. Veckan efter förslaget om tillfälliga uppehållstillstånd sjunker antalet nya asylansökningar för att sedan öka igen. Men efter att de första gränskontrollerna införs onsdagen den 12 november (vecka 46) sjunker antalet nya asylansökningar kraftigt. Detta sker visserligen samtidigt som antalet flyktingar som söker sig till Europa minskar, vilket det vanligtvis gör under vintern, men minskningarna är inte i paritet med varandra... Den svenska flyktingkrisen har fått sin avgörande vändning, både politiskt och reellt.

4.7 December: ett slut på den svenska flyktingkrisen

December har färre flyktingkrisartiklar än november. Materialet består av 1 965 artiklar (november hade 2 494). Med hänsyn till skillnaden i antalet dagar har november 31.15 % fler artiklar. Om man inkluderar återpubliceringar av TT-telegram blir skillnaden däremot ytterst liten.

Figur 17. Antal artiklar per dag, december 2015.

Kommentar: Siffrorna för antalet artiklar är hämtade från sökresultat för ordet *flyktningkris*, samt böjningarna *flyktningkrisen* och *flyktningkrisens* i Retrievers databas (före detta Mediaarkivet) och innefattar alla dagstidningar i databasen samt TT-telegram under december 2015, men har rensats från tidningarnas publiceringar av TT-telegrammen. Varje stapel motsvarar en dag, de utsatta datumen är måndagar. Månaden har ingen långsiktig trend, men antalet artiklar faller varje söndag. Därutöver beskrivs antalet artiklar bäst som en enkel autoregressiv process med interceptet 34.8528 och Φ -koefficienten 0.4379 med p-värdet 0.0056. Detta innebär alltså att *antalet flyktningkrisartiklar under en given dag i september = 0.4379 × antalet artiklar föregående dag + normalfördelad stokastisk variabel.*

Antalet artiklar per dag är svagt negativt korrelerat med dagarnas ordningstal: det är fler artiklar i början av månaden än det är i slutet (de första 15 dagarna har 1 004 artiklar och de sista 15 har 908 stycken). Korrelationen är däremot inte signifikant och utöver att söndagarna har färre artiklar förklaras variationen bäst av en autoregressiv modell. Som tidigare görs ett slumpmässigt urval om 30 artiklar.¹⁶

23 av de 30 artiklarna i urvalet handlar om Sverige, av dessa handlar 11 om krisens kostnader. 12 av de 30 beskriver den ändrade politiken som oundviklig medan 4 kritiserar den. Tonläget är på inget vis enstämmigt, men bilden av att åtgärderna för att begränsa invandringen var nödvändiga är tämligen stark. Ett flertal artiklar anser att regeringen borde agerat långt tidigare:

’Någon måste ju göra det’ En statsminister som var osynlig när krisen bröt ut. En generaldirektör som spelade golf och sprang maraton. Flyktningprognoser som slog helt fel. Samordning som uteblev. Brådskande beslut som dröjde. Flyktningkrisen 2015 framstår i Sverige som något av en beredskapskatastrof.

(Magnusson 2015)

¹⁶ (Björkman B 2015; Bohlin 2015; By 2015; Calmfors 2015; Davidsson B 2015; Direkt 2015; Eriksson C 2015; Forssell 2015; Hansson 2015; Jakobson 2015; Karlsson C 2015; Knutsson 2015; Kriss 2015; Landelius 2015; Lundberg Andersson 2015; Lönnæus C 2015; Magnusson 2015; Nordström 2015; Oldberg 2015; Olsson 2015; Quicklund 2015; Sjöstedt 2015; Ström Melin C 2015; Sydsvenskan D 2015; TT Nyhetsbyrån H 2015; TT Nyhetsbyrån I 2015; TT Nyhetsbyrån J 2015; Unander 2015; Wallström 2015; Wärenius 2015)

Full fart framåt, med skygglappar och sedelpress [...] Regeringens [Sic!] agerande under denna pågående kris har kommenterats och kritiserat ett flertal gånger. Huvudkritiken består i att regeringen agerat senfärdigt, oförberett och mer eller mindre i panik när omfattningen av antalet asylsökande eskalerade till närmare 10 000 [10 000] personer i veckan under en period i höstas. Nu inför regeringen stegvis den politik som man för bara ett par månader sedan med emfas framställde som främlingsfientlig och rent av rasistisk. De som högljutt slog ner på ifrågasättande av den förda politiken då har i flera fall i dag justerat sina ställningstagande så att de passar den nya partilinjen.

(Olsson 2015)

Sverige oförberett på flyktingkrisen [...] Det har varit plågsamt tydligt under flyktingkrisen. Varken EU:s eller Sveriges politiska system har varit fullt förberedda på 'chocken', även om Schengenländernas oförmåga att kontrollera den yttre gränsen knappast är någon nyhet.

(Kriss 2015)

Flyktingkrisartiklarna från december står i stark kontrast till de från augusti och september. Den starkaste kritiken mot den nya linjen med asylbegränsningar och gränskontroller kommer från de som tycker att den kom försent, därutöver finns ett flertal artiklar som menar att den är nödvändig. Tonen är däremot inte enstämmig, det finns fortfarande ett antal artiklar som kritiserar svängningen:

Ska vi släcka ljuset för dem som är i nöd? Den här veckan kommer regeringens förslag om att införa id-krav för att ta sig till den svenska gränsen att läggas på riksdagens bord. Varje riksdagsledamot får då möjlighet att fundera över sin roll i historien. Under hösten har många flyktingar sökt sig till Sverige undan krig och förtryck i länder som Syrien, Irak och Afghanistan. Samtidigt har EU:s politik på området brutit samman, medlemsländerna struntar helt enkelt i ingångna överenskommelser om omfördelningar av flyktingar, asylrätt, yttre gränser och Dublinkonventionen.

(Sjöstedt 2015)

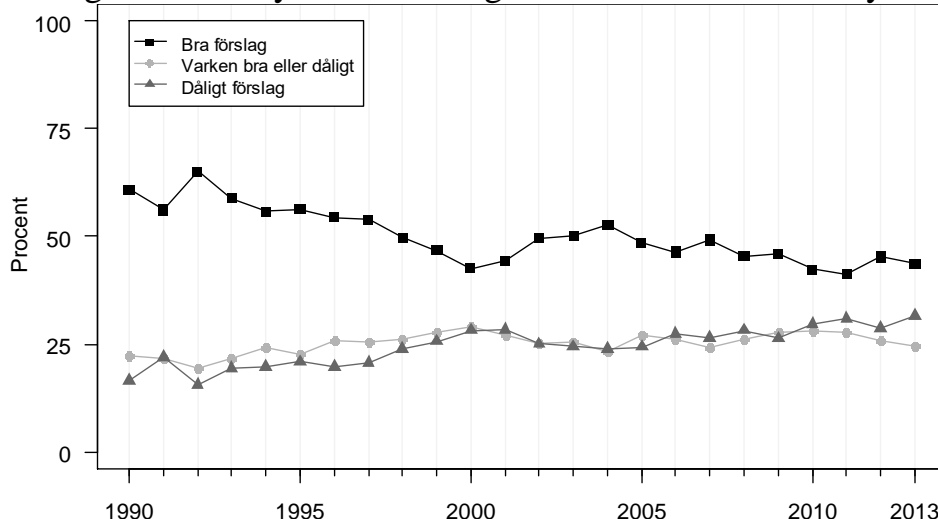
Alla hjärtan har inte kallnat UNHCR:s chef i Europa: Ingen flyktingkris här utan en solidaritetskris. Till dessa länder som tidigare njutit av solidariteten samt nästan vägrat att ta emot de behövande gav han en varm känga och nämnde den solidaritet de tidigare erhållit.

(Knutsson 2015)

Alans pappa vädjar: Öppna era dörrar Bilderna på när treårige Alan Kurdis döda kropp spolades i land blev en symbol för flyktingkrisen i Europa. Sen dess har klimatet i EU hårdnat - rejält. Nu vädjar treåringens pappa om att världen ska ta [Sic!] öppna sina dörrar.

(Lundberg Andersson 2015)

Figur 18. Attityder till förslaget om att ta emot färre flyktingar

Kommentar: Data är hämtad från SOM-institutets riksundersökning (Göteborgs universitet 2015). Frågan hade fem svarsalternativ: ”mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; ganska dåligt förslag; mycket dåligt förslag”. ”Mycket bra förslag” och ”ganska bra förslag” har kombinerats till variabeln ”bra förslag”. ”Mycket dåligt förslag” och ”ganska dåligt förslag” har kombinerats till variabeln ”dåligt förslag”. Totalt har frågan ställts 80 133 gånger varav 2 117 svar var ogiltiga och rensats bort, varje år motsvarar således i snitt 3 195 giltiga svar. Då undersökningen vuxit succesivt varierar de giltiga svaren från 1 512 år 1991 och 6 386 år 2013.

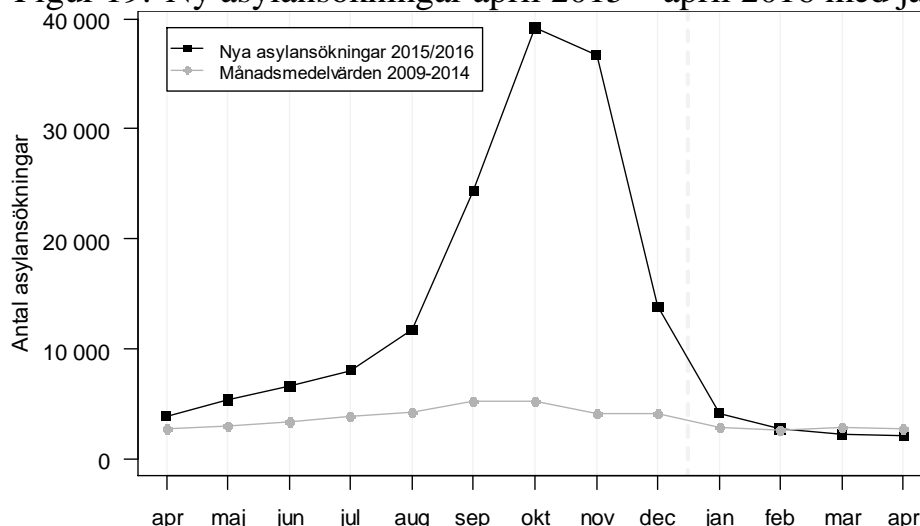
I opinionen har motståndet till flyktinginvandring minskat sedan första halvan av 1990-talet. I SOM-institutets mätningar mellan 1990 och 2013 ligger medelvärdet för andelen som vill minska flyktinginvandringen på 50.2 %. Under 2000-talets början ökade motståndet för att sedan åter närma sig lägsta värdet från 2000 på 42.59 %.

Det är däremot värt att påpeka att de som tycket det är ett bra förslag att minska flyktinginvandringen alltid varit fler än de som tycker at det varit ett dåligt förslag i SOM-institutets mätningar.

DN/Ipsos har gjort liknande undersökningar kring attityden gentemot flyktinginvandring. Men eftersom enkätfrågan skiljer sig kan man inte göra någon direkt jämförelse. DN/Ipsos frågar om man anser att Sverige bör ta emot fler, färre eller lika många flyktingar. I en undersökning i september är andelen som vill ta emot fler för första gången i deras mätningar den största (med 44 %). I december har trenden svängt, då är det en majoritet (55 %) som vill ta emot färre. Denna utveckling överensstämmer med den förändrade tonen i dagstidningarna, både vad gäller ledarsidor och nyhetsrapportering. Dessa resultat analyserades i DN, med den sammanfattande slutsatsen om att de måste ställas i relation till det rekordhöga antalet nyanlända och samhällets svårigheter att omhänderta dem:

I de öppna svaren såg vi väldigt tydligt att det handlade mer om omtanke om flyktingarna än om nationalistiska resonemang. Man kan inte tolka det som att folk har blivit mer negativt inställd till flyktingar. Däremot anser man att det finns en begränsning. Så tolkar jag det, säger [Ipsos opinionsanalytiker] Nicklas Källebring. (Kärman 2015)

Figur 19. Ny asylansökningar april 2015 – april 2016 med jämförelse

Kommentar: Siffrorna för antalet asylsökande kommer från Migrationsverket och rör nya ansökningar i Sverige, ansökningar från personer som tidigare sökt asyl i ett annat Schengenland är inkluderade (Migrationsverket 2010; Migrationsverket 2011; Migrationsverket 2012; Migrationsverket 2013; Migrationsverket B 2014; Migrationsverket A 2015; Migrationsverket A 2016; Migrationsverket E 2016).

Utifrån den bedömningen bör man inte tolka den politiska utvecklingen under hösten 2015 som en total omvändning, men det rör sig onekligen om ett trendbrott och det rör sig om åtgärder som bara månaderna tidigare hade varit otänkbara.

När 2015 går mot sitt slut går även den svenska flyktingkrisen, utifrån definitionen om den kraftiga ökningen i antalet asylsökande, mot sitt slut:

Flyktingkrisen i Sverige är nu på väg att avta - åtminstone om man ska bedöma den utifrån successivt sjunkande siffror på antalet asylsökande.

(Magnusson 2015)

Myndigheternas problem med att ta hand om alla nyanlända som kom under året försvinner däremot inte, och antalet flyktingkrisartiklar är, även om det minskat, fortsatt högt. Sverige är också fortsatt drabbat av den europeiska flyktingkrisen: så länge flyktinginvandringen till Schengenområdet förblir hög finns ett behov av de dyra gränskontrollerna i Skåne. Och även när allt detta är över kommer minnet av händelserna 2015 finnas kvar, det är genom ordet flyktingkris vi kommer minnas och tala om dessa händelser framöver.

Flyktingkrisen i Sverige är över; länge leve den svenska flyktingkrisen.

5 Sammanfattning och slutsats

Under hösten 2015 ökade flyktinginvandringen till Europa kraftigt. Denna ökning och dess konsekvenser har inte bara beskrivits som en flyktingkris. Under september började den i stor utsträckning kort och gott sammanfattats som *flyktingkrisen*. Ett enskilt ord i bestämd form som signalerar att alla direkt bör förstå vad som åsyftas, vilket man troligtvis gjorde med tanke på volymerna i bevakningen och all uppmärksamhet kring frågan. I september blev *flyktingkrisen* en europeisk kris.

Åren tidigare hade artiklar som skrev om flyktingkriser främst skrivit om Syrien och dess närområde, kriget där sades ha lett till en global flyktingkris. På liknande vis skrevs det om det forna Jugoslavien på 1990-talet. Under hösten 2015 är det däremot Europa som helt kommer att dominera bevakningen. Antalet artiklar som lyfter upp situationen i Syrien minskar inte, tvärtom sker det en markant ökning. I september är det fler artiklar än någonsin tidigare som nämner Syrien. Antalet artiklar som skriver om flyktingkrisen i regionen blir däremot försvinnande liten i förhållande till antalet artiklar om Europa. Kriget i Syrien blir till viss del förpassat till att vara en förklaringsfaktor i den europeiska krisen. Allt detta kan i hög grad förklaras som vanlig nyhetsvärdering (väsentlig skillnad i geografiskt och kulturellt avstånd).

Beskrivningarna av den europeiska flyktingkrisen passar också in i det existerande narrativet om ett krisande Europa. Den ekonomiska krisens ihärdighet, eurosamarbetets osäkerhet, extremhögerns frammarsch, Rysslands aggressioner och den växande skepticismen till EU-samarbetet. Migrationspolitiken hade varit en svår tvistefråga under längre tid och flyktingkrisen belyste EU:s politiska oenighet och oförmåga att agera resolut. På ledarsidorna kombinerades förslag på hur situationen skulle hanteras med förvissade förklaringar om varför inget skulle ske.

2015 var knappast första gången det rådde flyktingkris i Europa. Men till skillnad från världskrigens efterspel, kalla krigets slut eller kriget i det forna Jugoslavien rörde det sig om en europeisk flyktingkris orsakad av utomeuropeisk invandring. När man talade om att lösa flyktingkrisen i forna Jugoslavien under 1990-talet var det synonymt med att hjälpa flyktingarna där: att rädda liv och undsätta civila i ett brutalt krig. Detsamma kan sägas om en rad andra flyktingkriser som det skrivits om, inte minst Syrien. I den mån flyktingkrisen är en kris som drabbar Europa snarare än en kris som drabbar flyktingar går flyktingarna från att vara krisens offer till att vara dess orsak. Innebörden av att lösa flyktingkrisen blir därmed en helt annan. Denna tendens kan ses på ledarsidorna redan i augusti, men är då tämligen svag jämfört med den mängd artiklar som skriver om behovet av att hjälpa flyktingarna och organisera mottagandet.

I oktober, när antalet nya asylansökningar i Sverige exploderar och når sitt månadsrekord, skriver en allt större andel av artiklarna om situationen i Sverige. Flyktingkrisen blir då främst en svensk kris. I samband med detta kommer en tydlig förskjutning i vad artiklarna fokuserar på. Även om det fortfarande skrivs om flyktingars situation kommer det också allt fler artiklar som skriver om flyktingkrisens kostnader. Flyktingkrisen blir en kris som drabbar Sverige och den är orsakad av en rekordhög flyktinginvandring som i sin tur är orsakad av Schengenområdets fallerade yttre gräns och en generös flyktingpolitik. Att lösa flyktingkrisen blir då synonymt med att begränsa flyktinginvandringen, vilket också sker. Mot slutet av oktober införs tillfälliga uppehållstillstånd. I mitten av november införs de första gränskontrollerna och ett par veckor senare tillkännager regeringen att de svenska asylreglerna skall anpassas till EU:s miniminivå. Därefter kommer ytterligare gränskontroller samtidigt som flyktinginvandringen sjunker kraftigt. När 2016 börjar är flyktinginvandringen tillbaka på normala nivåer. Den dominerande bedömningen på ledarsidorna var att åtgärderna var nödvändiga och den största kritiken var att regeringen borde agerat tidigare.

Att svenska tidningar inte fokuserar på hur en kraftig ökning av flyktinginvandringen till ett land drabbar samhället som tar emot dem förrän det är Sverige som drabbas rör sig återigen om nyhetsvärdering. Ett scenario med samma utveckling, men helt utan den typen av rapportering vore orimligt.

Det är också värt att betona att flyktingkrisen inte var begränsad till tidningarna eller rapportering i andra medier. Flyktingkrisen pågick i samhället. Att möta flyktingfamiljer på pendeltåget, att se flyktingboendens eldhärjade fasader, att volontärjobba som svensklärare, att tvingas visa id för poliser vid danmarksfärjan. Det finns en myriad av vitt skilda upplevelser som kan ramas in under *flyktingkrisen* som för den enskilde mest troligt har en avsevärt mycket större betydelse än det man kan tänkas läsa i tidningen.

Men mediernas rapportering är viktig. Dels eftersom många tar del av den, men framförallt eftersom det är medierna som präntat in just ordet flyktingkris. De har spelat en central roll i att samla in alla dessa upplevelser och föreställningar under ett och samma ord.

Det rörde sig om en betydande utveckling som krävde ett namn. Då motsvarande termer redan användes för att beskriva utvecklingen utomlands var *flyktingkrisen* det naturliga valet. Svenska medier återrapporterar utländska mediers nyheter, att en skrivning om *the European refugee crisis* blir till *den europeiska flyktingkrisen* är således rimligt...

Det var efter att den österrikiske utrikesministern Sebastian Kurz deklarerade att ett sedan tidigare inplanerat möte skulle handla om *flyktingkrisen på Balkan* som beskrivningen av att det rädde flyktingkris i Europa fick genomslag även i svenska tidningar. Att genomslaget kom just då, vid slutet av augusti, lär däremot ha mer att göra med att det var då den markanta ökningen av flyktinginvandringen till Europa satte fart. Situationen hade blivit tillräckligt extrem för att beskrivas som en kris. När medierna i Italien förklarar att det rädde flyktingkris där 2004 kritiserades det i Sverige. 2014 fanns ingen sådan kritik och 2015 anammades den beskrivningen även här. Det rädde flyktingkris i Italien och Grekland. Det rädde flyktingkris i

Ungern, Österrike och Tyskland. Det rådde flyktingkris i Europa. Det rådde flyktingkris i Sverige. Till en början var det en humanitär kris, men med tiden blev det en samhällskris orsakad av att det kom för många flyktingar.

Flyktingkris blev ett modeord 2015. Ett tidigare perifert ord med tämligen diffus betydelse lyftes upp i rampljuset och pumpades med nytt innehåll. En flyktingkris är en situation där flyktingar befinner sig i kris, men det kan också vara en samhällskris orsakad av en kraftig flyktinginvandring. Den tidigare betydelsen var tidigare dominerande, men står nu i skuggan av den senare. Nu är en flyktingkris dyr och ohållbar, inte minst för en välfärdsstat som Sverige.

En flyktingkris är också, i de båda betydelseerna, ett jobbigt ok. Det är inte den typen av kris som får ta den tid det tar och man får finna sig i att genomlida: det är en kris man bör lösa fortast möjligt. Allra helst bör den undvikas.

Förskjutningen av begreppet flyktingkris kan inte ensamt förklara den politiska svängningen i den svenska flyktingpolitiken. Där är den blott en ensam länk i en längre kedja. Man kan spekulera i huruvida den politiska svängningen hade kommit även utan den kraftigt ökade flyktinginvandringen, detsamma kan inte sägas om begreppsförskjutningen. Både gränskontrollerna och de begränsade asylreglerna har förklarats som tillfälliga åtgärder, men de markerar ändå ett tydligt brott mot den tidigare politiken. Riktigt vart den svenska flyktingpolitiken är på väg är svårt att säga. Händelserna 2015 lär däremot spela en viktig roll i den framtida debatten och ordet flyktingkris med dess förskjutna betydelse lär förbli viktigt i svensk såväl som europeisk politik.

Det finns ett enskilt ord laddat med stark betydelse, inte minst känslomässig, genom vilket vi förstår utvecklingen 2015. Detta ord har präntats in i allmänhetens medvetande genom den kraftiga rapporteringen i medierna, det är ett ord som binder samman en rad olika företeelser, men främst kommit att förknippas med ohållbara kostnadsökningar. Detta gör att man även framöver kan referera till *flyktingkrisen* för att motivera restriktioner i flyktinginvandringen. Det kan bli tal om åtgärder för att förhindra en flyktingkris i dess nu dominerande betydelse som i själva verket skapar eller förvärrar den typ av humanitär kris som tidigare varit ordets dominerande betydelse.

Utifrån den slutsatsen är det också svårt att se någon annan samtida begreppsförskjutning av lika stor betydelse.

6 Referenser

- Aftonbladet. 2015. Flyktingkris i Sydostasien. *Aftonbladet*. 17 maj.
- Åhlin A, Lars. 2015. Här är fyra åtgärder som kan lösa flyktingkrisen för Europa. *Sydsvenskan*. 29 augusti.
- Åhlin B, Lars. 2015. Jag hoppas att politiken läggs om på EU-toppmötet. *Nordvästra Skånes Tidningar*. 02 september.
- Ahlinder A, Kristina. 2014. Doktorn i Tvååker möter flyktingar - Abedfatah Chameleh kan träffa patienter på flera språk. *Hallands nyheter*. 30 december.
- Ahlinder B, Kristina. 2014. Få politiker har besökt flyktingboendena. *Hallands Nyheter*. 18 december.
- Ahlinder, Kristina. 2015. Nya klasskompisarna på Bosgårdsskolan. *Hallands Nyheter*. 02 januari.
- Akinder, Peter. 2015. Den värsta flyktingkrisen i modern tid. *Nyheterna*. 17 juni.
- Andersson, AnnSofie & Pär Jönsson. 2015. Låt oss visa att Östersund är en välkomnande kommun. *Östersunds-Posten*. 21 oktober.
- Andersson, Göran. 2015. Har vi råd att ta emot alla flyktingar?. *Borås Tidning*. 21 november.
- Ankarvik, Mikael. 2015. "Britterna tar inte sitt ansvar". *Norra Skåne*. 04 augusti.
- Areskog A, Mattias. 2015. Flyktingar i Thailand riskerar åtal. *TT Nyhetsbyrån*. 14 maj.
- Areskog B, Mattias. 2015. Burma i fokus på krismöte om flyende. *TT Nyhetsbyrån*. 29 maj.
- Arvidsson, Claes. 2015. Tanken bör svindla om EU. *Svenska Dagbladet*. 27 juli.
- Berger, Peter L. & Thomas Luckmann. 1967. *The social construction of reality: a treatise in the sociology of knowledge*. New York: Anchor books
- Berggren, David. 2015. "Det är positivt att man har lyssnat". *Eskilstuna Kuriren*. 18 november.
- Bergström, Karl-Gösta. 2015. K-G Bergström: Det visar på krisens djup. *Expressen*. 12 november.
- Bermúdez, José Luis. 2003. *Thinking without words*. New York: Oxford University Press
- Björk Hummelgren, Maria. 2015. Lagg av med käbblat. *Östgöta Correspondenten*. 29 oktober.
- Björkman A, Amanda. 2015. Dags att skaka av sig besvikelsen. *Dagens Nyheter*. 16 oktober.
- Björkman B, Amanda. 2015. Privata aktörer har varit räddningen. *Dagens Nyheter*. 19 december.
- Bøe A, Sigrid. 2004. EU sluter sig trots färre flyktingar. *Dagens Nyheter*. 1 november

- Bøe B, Sigrid. 2004. Ingen vill ta tag i den europeiska fästningen. *Dagens Nyheter*. 6 oktober.
- Bohlin, Marcus. 2015. Förbered er på en turbulent resa 2016. *Sundsvalls Tidning*. 13 december.
- Borås Tidning A. 2015. Brexit farligare än Grexit. *Borås Tidning*. 25 juni.
- Borås Tidning B. 2015. Eritreas regim smugglar hit barn. *Borås Tidning*. 24 juli.
- Borås Tidning C. 2015. Kinberg Batras linje leder rätt. *Borås Tidning*. 18 oktober.
- Bouvin, Emma. 2015. Mördarna gick från rum till rum för att leta offer. *Dagens Nyheter*. 21 november.
- Brännström, Bertholof. 2015. Bygg bort klimatångesten. *Västerbottens-Kuriren*. 30 november.
- Bush Thor, Ebba, David Lega & Annika Eclund. 2015. Låt inte flyktingkrisen bli en permanent skolkras. *Göteborgs-Posten*. 05 november.
- By, Ulrika. 2015. Vård på Centralen. "Det viktiga är att vi inte fastnar i maktlöshet". *Dagens Nyheter*. 24 december.
- Calmfors, Lars. 2015. EU:s kris tvingar oss till vägval. *Dagens Nyheter*. 23 december.
- Canoilas, Viviana. 2015. PÅVEN TAR EMOT FLYKTINGFAMILJ. *Expressen*. 19 september.
- Christiansson A, Therese. 2015. "Vi kan inte simma och var rädda för att drunkna". *Expressen*. 21 augusti.
- Christiansson B, Therese. 2015. Solparadis & flyktingkaos. *Kvällsposten*. 23 augusti.
- Cullberg, Johan. [u.å.]. Kris, *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/kris> [Hämtad 2016-04-13].
- Cwejman, Adam. 2015. Den bortglömda flyktingkrisen. *Göteborgs-Posten*. 14 september.
- Dacke, Nils. 2015. Ryssland är den stora boven. *Blekinge Läns Tidning*. 08 oktober.
- Dagens Nyheter A. 2015. Räddade. *Dagens Nyheter*. 09 augusti.
- Dagens Nyheter B. 2015. Europas sak allas ansvar. *Dagens Nyheter*. 04 september.
- Dagens Nyheter C. 2015. Jag har valt bort social samvaro - nu är jag rädd för att bli ensam. *Dagens Nyheter*. 21 september.
- Dagens Nyheter D. 2015. Flyktinglägret blir en tillfällig fristad. *Dagens Nyheter*. 23 september.
- Dagens Nyheter E. 2015. Det händer i veckan. Håll koll på Sverige och världen med DN. *Dagens Nyheter*. 02 november.
- Dahlbäck, Joakim. 2015. Samlar in pengar till flyktingkrisen. *Sigtunabygden/Knivstabygden*. 25 november.
- Dandashi, Nora. 2015. Helvetet i Syrien. *Bohusläningen*. 09 januari.
- Davidsson A, Maria. 2015. Flyktingström spräcker budget. *TT Nyhetsbyrån*. 02 oktober.
- Davidsson B, Maria. 2015. Ekonomer: Tillsatt expertkommission. *TT Nyhetsbyrån*. 21 december.

- Dickey, Megan Rose. 2013. The Untold Story of the Origin of the Word 'Tweet'. *Business Insider*. 1 juli. Tillgänglig: <http://www.businessinsider.com/the-origin-of-the-word-tweet-2013-7?IR=T> [Hämtad 2016-4-6].
- Die Presse. 2015. *Konferenz in Wien*. Tillgänglig: <http://diepresse.com/home/politik/aussenpolitik/4805078/Fluchtlingsskrisedominert-Konferenz-in-Wien> [Hämtad 2016-04-25]
- Direkt. 2015. Rejält tapp för den norska kronan. *Dagens industri*. 08 december.
- EIFA – Europe Integration Foreign Affairs: Federal Ministry Republic of Austria. 2015. *Western Balkans Summit Vienna 2015*. Tillgänglig: <https://www.bmeia.gv.at/en/european-foreign-policy/foreign-policy/western-balkans-summit-vienna-2015/> [Hämtad 2016-04-25]
- Eriksson, Malene. 2007. Flyktingtragedin i Irak växer. *Göteborgs-Posten*. 24 september.
- Eriksson A, Sofia. 2015. Detta har hänt senaste dagarna. *Jönköpings-Posten*. 07 september.
- Eriksson B, Lars. 2015. Vi lever i en folkvandringstid. *Skånska Dagbladet*. 13 september.
- Eriksson C, Göran. 2015. LO hoppas på en Löfvenplan. *Svenska Dagbladet*. 03 december.
- Eskilstuna Kuriren. 2015. Finländskt siffertrixande hjälper inte någon. *Eskilstuna Kuriren*. 24 juni.
- Euler, Michel. 2015. Möte i Wien om flyktingkris. *TT Nyhetsbyrån*. 27 augusti.
- Europeiska rådet. 2015. *Europeiska rådet, 25.6–26.6.2015*. Tillgänglig: <http://www.consilium.europa.eu/sv/meetings/european-council/2015/06/25-26/> [Hämtad 2016-04-21].
- Falkenhed, Magnus. 2015. Frankrike börjar bomba IS i Syrien. *Dagens Nyheter*. 08 september.
- Fehrm, Stefan. 2015. Flyktingkrisen: Länsstyrelsen höjer beredskapen. *Smålandsposten*. 15 oktober.
- Forsberg, Göran. 2015. NYHETER I FOKUS. *Expressen*. 17 november.
- Forssell, Johan. 2015. Det behövs mer än namnbyten. *Svenska Dagbladet*. 20 december.
- Franke, Peter. 2015. Humanismen sitter trångt. *Värmlands Folkblad*. 10 juli.
- Funke, Mikael. 2015. Här checkar turisterna in nödhjälpen. *Sydsvenskan*. 20 juli.
- Gianelli, Silvia. 2015. "Båtresan var det värsta jag någonsin varit med om". *Folket*. 16 maj.
- Goksör, Joakim. 2015. Greker vill ha flyktingkorridor. *TT Nyhetsbyrån*. 01 oktober.
- Greider A, Göran. 2015. I skuggorna från 2003. *Dala-Demokraten*. 30 september.
- Greider B, Göran. 2015. Varför är vi inte mer förbannade på USA?. *Arbetarbladet*. 12 oktober.
- Grönroos, Karin. 2015. Politiken göder popscenen. *Borås Tidning*. 30 september.
- Gustafsson, Fredrik. 2015. Elever samlar saker till nyanlända flyktingar. *Ena-Håbo Tidningen*. 24 oktober.
- Göteborgs universitet, SOM-institutet. 2015. *Super-Riks-SOM 1986-2013*. Version 1.0. Svensk Nationell Datatjänst.

- Hall, Gunilla von. 2007. Cärlden sviker Irakflyktingar – FN-kommissarien António Guterres upprörs över bristen på engagemang för den humanitära tragedin. *Svenska Dagbladet*. 29 mars.
- Hall, Thomas & Marit Sundberg. 2015. "Stängslen stoppar inte dem som flyr". *Dagens Nyheter*. 28 augusti.
- Hall A, Gunilla von. 2015. Förtvivlad situation för barn i Syrien. *Svenska Dagbladet*. 14 mars.
- Hall B, Gunilla von. 2015. Asylsystemet måste ändras. *Svenska Dagbladet*. 22 januari.
- Hall C, Gunilla von. 2015. "Flyktingkrisen börjar likna läget i Somalia". *Svenska Dagbladet*. 7 februari.
- Hall D, Gunilla von. 2015. Flyktingkris med brist på lösningar. *Svenska Dagbladet*. 29 augusti.
- Hallstam, Leif. 2015. Clinton vill se tuffare tag mot IS. *TT Nyhetsbyrån*. 19 november.
- Hamadé, Kassem. 2015. "Europeiska ledare fjäskar för Saudi och qatar". *Expressen*. 17 april.
- Hannah, Robert. 2015. Jag är född i Sverige - men kallas ändå för invandrare. *Expressen*. 06 november.
- Hansson, Wolfgang. 2015. Aldrig har hoten mot EU varit så många. *Aftonbladet*. 02 december.
- Heimersson, Staffan. 2015. Han sitter på Trumpkortet - seger i Iowa. *Aftonbladet*. 28 november.
- Helsingborgs Dagblad. 2015. Flyktingkrisen i EU går inte att lösa med taggråd. *Landskrona Posten*. 28 augusti.
- Henriksson, David. 2015. Merkel i möte om flyktingkrisen. *TT Nyhetsbyrån*. 31 augusti.
- History of Concepts. 2016. *Database*. [Webbsida]. Tillgänglig: <http://www.historyofconcepts.org/database> [Hämtad 2016-4-11].
- Höglund, Jan. 2015. Makedonien vid vägval. *Göteborgs-Posten*. 19 maj.
- Hultin, Rickard. 2015. Moderattopp besökte F 17. *Blekinge Läns Tidning*. 20 augusti.
- Jakobson, Hanna. 2015. "Vi har självklart en del diskussioner om varandras förslag". *Expressen*. 21 december.
- Jarn, Blanche. 2015. Utspelat folkhem. *Smålandsposten*. 30 november.
- Jensen, Carsten. 2015. Vår likgiltighet är en ny form av barbari. *Dagens Nyheter*. 4 maj.
- Johansson, Anders, Johanna Jönsson, Bo Rundquist & Karin Krough. 2015. Gränskontrollerna ett dyrt slag i luften. *Södermanlands Nyheter*. 23 november.
- Josek, Petr David. 2015. Orbán öppnar för kvotsystem. *TT Nyhetsbyrån*. 03 september.
- Karlsson A, Jan-Åke. 2015. Fredsvänner måste värna alliansfriheten. *Smålandsposten*. 04 september.
- Karlsson B, Johanna. 2015. Med färjan över svenska gränsen. *Landskrona Posten*. 12 september.

- Karlsson C, Benny. 2015. Ska aldrig lögnerna ta slut?. *Blekinge Läns Tidning*. 12 december.
- Kegl, Jude, Ann Senghas & Marie Coppola. 1999. Creation through contact: Sign language emergence and sign language change in Nicaragua. I DeGraff, Michael (Red.). *Language creation and language change: Creolization, diachrony, and development*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Kihlström A, Staffan. 2015. Ungern kan sätta in militär. *Dagens Nyheter*. 27 augusti.
- Kihlström B, Staffan. 2015. Många döda funna i lastbil. *Dagens Nyheter*. 28 augusti.
- Kihlström C, Staffan & Tina Zenou. 2015. Hollandet vill utrota terrorismen. *Dagens Nyheter*. 17 november.
- Kleberg, Carl Fridh. 2015. Carl Fridh Kleberg: Ännu en påminnelse av EU:s oförmåga. *Expressen*. 28 augusti.
- Knutsson, Hasse. 2015. Alla hjärtan har inte kallnat. *Värmlands Folkblad*. 22 december.
- Kriss, Lars. 2015. Sverige oförberett på flyktingkrisen. *Norran*. 28 december.
- Kurunmäki, Jussi. 2005. Begreppshistoria. I Bergström, Göran & Kristina Boréus (red.). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur
- Kärrman, Jens. 2015. Mer än hälften av svenskarna vill ta emot färre asylsökande. *Dagens Nyheter*. 24 december.
- Landelius, Micaela. 2015. Personalbrist sinkar utredare. *Sydsvenskan*. 12 december.
- Larsson, Lars. 2015. Löofs vikarie öppnade med brandtal. *TT Nyhetsbyrå*. 24 september.
- Levinsson, Frasse. 2015. Idoltrio gör flyktinglåt. *Aftonbladet*. 23 oktober.
- Lewenhagen, Jan. 2015. Desperationen på stationen växer. *Dagens Nyheter*. 03 september.
- Lindberg, Bo. 2005. Introduktion. I Lindberg, Bo (red.). *Trygghet och äventyr: om begreppshistoria*. Stockholm: Kungl. Vitterhets historie och antikvitets akademien
- Lindholm, Benny. 2015. Rödgrönt flyktingsvek. *Uppsala Nya Tidning*. 25 januari.
- Lindqvist, Johan. 2015. U2 letar efter trivselvikten. *Göteborgs-Posten*. 16 september.
- Lindström, Olle. 2015. Kommunerna varnar för skattechock. *TT Nyhetsbyrå*. 08 oktober.
- Lönnaeus, Olle. 2004. EU lägger fast flyktingpolitiken. *Sydsvenskan*. 3 november.
- Lönnaeus A, Olle. 2015. Lofven kastar ifrån sig heta potatisar. *Nordvästra Skånes Tidningar*. 10 oktober.
- Lönnaeus B, Olle. 2015. Migrationspolitiken skärps. *Landskrona Posten*. 18 oktober.
- Lönnaeus C, Olle. 2015. Om det är dyrt? Det beror på!. *Sydsvenskan*. 08 december.
- Lund A, Lina. 2015. Värsta flyktingkrisen på ett kvarts sekel. *Dagens Nyheter*. 10 juli.

- Lund B, Lina. 2015. Löfven krävde ökad solidaritet i flyktingfrågan. *Dagens Nyheter*. 01 oktober.
- Lundberg Andersson, Hannes. 2015. Alans pappa vädjar: Öppna era dörrar. *Expressen*. 24 december.
- Lundin A, Tomas. 2015. Tyskland i chock efter hatattacker. *Svenska Dagbladet*. 26 augusti.
- Lundin B, Tomas. 2015. Hatattacker oroar tysk polis. *Svenska Dagbladet*. 04 november.
- Mächs, Mattias. 2015. Myndigheten nöjd med säkerhetsarbete. *TT Nyhetsbyrån*. 18 oktober.
- Magnergård Bjers, Tina. 2015. USA inför skarpa sanktioner mot IS. *TT Nyhetsbyrån*. 29 september.
- Magnusson, Erik. 2015. "Någon måste ju göra det". *Landskrona Posten*. 28 december.
- Mandorf, Tove. 2004. Straw pressar Sudan om Darfur. *Dagens Nyheter*. 25 augusti.
- Marteus, Ann-Charlotte. 2015. "Mer resurser" är ingen trollformel. *Expressen*. 20 november.
- Mattisson, Birgitta. 2015. Delade meningar råder på orten. *Kristianstadsbladet*. 30 september.
- Mederyd Hårdh, Martin. 2015. Svensk insats lindrar nöden. *Svenska Dagbladet*. 10 augusti.
- Melander, Göran och Lars Pahlsson. [u.å.]. Flykting. *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/flykting> [Hämtad 2016-04-13].
- Metro - Göteborg. 2015. Tusentals på flykt genom Makedonien. *Metro - Göteborg*. 24 augusti.
- Migrationsverket. 2010. *Inkomna ansökningar om asyl helåret 2009*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba6312ae5/1381926424046/Inkomna+ans%C3%B6kningar+om+asyl+hel%C3%A5ret+2009.pdf> [Hämtad 2016-05-09]
- Migrationsverket. 2011. *Inkomna ansökningar om asyl helåret 2010*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba63127ea/1381926423207/Inkomna+ans%C3%B6kningar+om+asyl+2010.pdf> [Hämtad 2016-05-09]
- Migrationsverket. 2012. *Asylsökande 2011*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba6312c99/1381926428363/Asyls%C3%B6kande+2011+-+Asylumseekers+2011.pdf> [Hämtad 2016-05-09]
- Migrationsverket. 2013. *Inkomna ansökningar om asyl, helåret 2012*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba63128c0/1381926423391/Inkomna+ans%C3%B6kningar+om+asyl+2012+-+Applications+for+asylum+received+2012.pdf> [Hämtad 2016-05-09]

- Migrationsverket A. 2014. *Verksamhets- och kostnadsprognos 2014-11-04*.
Tillgänglig:
<http://www.migrationsverket.se/download/18.20cfdbe014887632b911514/1415096151765/Migrationsverkets+novemberprognos+2014.pdf> [Hämtad 2016-2-21]
- Migrationsverket B. 2014. *Inkomna ansökningar om asyl, 2013*. Tillgänglig:
<http://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166ddae/1390234164007/Inkomna+ans%C3%B6kningar+om+asyl+2013+-+Applications+for+asylum+received+2013.pdf> [Hämtad 2016-05-09]
- Migrationsverket A. 2015. *Inkomna ansökningar om asyl, 2014*. Tillgänglig:
<http://www.migrationsverket.se/download/18.39a9cd9514a346077211b0a/1422893141926/Inkomna+ans%C3%B6kningar+om+asyl+2014+-+Applications+for+asylum+received+2014.pdf> [Hämtad 2016-1-24]
- Migrationsverket B. 2015. *Verksamhets- och kostnadsprognos 2015-07-23*.
Tillgänglig:
<http://www.migrationsverket.se/download/18.b70e31914e4e8c297f8b0/1437642611345/Migrationsverkets+juliprognos+%28P4-15%29.pdf> [Hämtad 2016-2-21]
- Migrationsverket C. 2015. *Verksamhets- och kostnadsprognos 2015-10-22*.
Tillgänglig:
<http://www.migrationsverket.se/download/18.23e76fe91505855cf767e4/1445526069526/Migrationsverkets+oktoberprognos+2015+P5-15.pdf> [Hämtad 2016-4-4]
- Migrationsverket D. 2015. *Fortsatt ökning av antalet asylsökande - nu tydligt över 8 000 på sju dagar*. [Websida]. Tillgänglig:
<http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-10-08-Fortsatt-okning-av-antalet-asylsokande---nu-tydligt-over---8-000-pa-sju-dagar.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket E. 2015. *Över 9 300 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-10-15-Over-9-300-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket F. 2015. *Nästan 9 700 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-10-22-Nastan-9-700-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket G. 2015. *Nästan 8 500 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-10-29-Nastan-8-500-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket H. 2015. *Nästan 8 900 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-11-05-Nastan-8-900-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].

- Migrationsverket I. 2015. *Första gånger över 10 000 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-11-09-Forsta-ganger-over-10-000-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket J. 2015. *Över 10 500 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-11-16-Over-10-500-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket K. 2015. *Drygt 8 550 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-11-23-Drygt-8-550-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket L. 2015. *Drygt 6 100 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-11-30-Drygt-6-100-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket M. 2015. *Knappt 5 100 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-12-07-Knappt-5-100-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket N. 2015. *Strax över 3 300 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-12-14-Strax-over-3-300-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket O. 2015. *Något över 3 000 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-12-21-Nagot-over-3-000-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket P. 2015. *Nästan 2 100 asylsökande de senaste sju dagarna*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2015/2015-12-28-Nastan-2-100-asylsokande-de-senaste-sju-dagarna.html> [Hämtad 2016-04-28].
- Migrationsverket A. 2016. *Inkomna ansökningar om asyl, 2015*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1aa8/1451894594488/Inkomna+ans%C3%B6kningar+om+asyl+2015+-+Applications+for+asylum+received+2015.xls> [Hämtad 2016-4-4]
- Migrationsverket B. 2016. *Asylsökande till Sverige 1984–1999*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac3871598171/1460036842301/Asyls%C3%B6kande+till+Sverige+1984-1999.pdf> [Hämtad 2016-4-14]
- Migrationsverket C. 2016. *Asylsökande till Sverige 2000–2015*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac3871598173/1460036885615/Asyls%C3%B6kande+till+Sverige+2000-2015.pdf> [Hämtad 2016-4-14]

- Migrationsverket D. 2016. *Beviljade uppehållstillstånd 1980–2014*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac387159816f/1460036113316/Beviljade+uppeh%C3%A5llstillst%C3%A5nd+1980-2015.pdf> [Hämtad 2016-04-15]
- Migrationsverket E. 2016. *Inkomna ansökningar om asyl, 2016*. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac3871592560/1462196845155/Inkomna+ans%C3%B6kningar+om+asyl+2016+-+Applications+for+asylum+received+2016.pdf> [Hämtad 2016-05-09]
- Müller, Jan-Werner. 2014. On Conceptual History. I McMahon, Darrin M. & Moyn, Samuel (red.). *Rethinking modern European intellectual history*. Oxford: Oxford University Press.
- Nerikes Allehanda. 2015. Sluta gnälla - ta ansvar!. *Nerikes Allehanda*. 18 maj.
- Nilsson A, Peter Magnus. 2015. Om makten och SD. *Dagens Industri*. 20 augusti.
- Nilsson B, Rickard. 2015. SD störst igen hos Yougov. *TT Nyhetsbyrån*. 16 september.
- Nilsson C, Christoffer. 2015. Flirtar med Alliansen om budget. *Aftonbladet*. 30 oktober.
- Norberg, Jenny. 2015. Finns ens någon vilja till gemensam lösning?. *Svenska Dagbladet*. 04 september.
- Nordenhök, Hanna. 2015. Genom natten. *Expressen*. 12 november.
- Nordström, Louise. 2015. Taktik kan snuva Le Pen på seger. *TT Nyhetsbyrån*. 13 december.
- Norlin, Liza-Maria. 2015. Svårt att sätta sig in i flyktingars liv. *Sundsvalls Tidning*. 15 november.
- Norra Skåne A. 2015. Hundratals omkom när båt sjönk. *Norra Skåne*. 28 augusti.
- Norra Skåne B. 2015. Kungen: En tragedi som berör oss alla. *Norra Skåne*. 16 september.
- Norrköpings Tidningar. 2015. Kommunekonomi vid bristningens gräns. *Norrköpings Tidningar*. 14 oktober.
- Nummelin A, Wiktor. 2015. Många nej till EU:s asylplan. *TT Nyhetsbyrån*. 11 september.
- Nummelin B, Wiktor. 2015. Flyktingkrisen avspeglar sig. *Jönköpings-Posten*. 03 oktober.
- Nummelin C, Wiktor. 2015. Kyla och övergrepp i flyktingkrisen. *TT Nyhetsbyrån*. 22 oktober.
- Nummelin D, Wiktor. 2015. Svår balansgång för EU om Turkiet. *TT Nyhetsbyrån*. 03 november.
- Nyman, Emelie. 2015. Färre väljare vill ha samarbete med SD. *Svenska Dagbladet*. 16 oktober.
- Ohlsson, Per. 2015. Mannen utan språk. *Sydsvenskan*. 29 november.
- Oldberg, Erika. 2015. Chaufför:Kontrollerna medför problem. *TT Nyhetsbyrån*. 18 december.
- Olsson, Mattias. 2015. Full fart framåt, med skyggappar och sedelpress. *Norrköpings Tidningar*. 19 december.
- Orisin, Cantwell. 1999. BB bombades – minst 118 döda. *Aftonbladet*. 22 oktober.
- Österberg, Anders. 2015. SD ska inte få sätta tonen. *Borås Tidning*. 03 september.

- Panagiotis Columbus, Rasmus. 2015. Familjen växte - med fyra till. *Södra Sidan*. 28 november.
- Paulsson Rönnbäck, Erik. 2015. Din gamla mobil kan hjälpa flyktingbarnen. *Metro - Stockholm*. 07 oktober.
- Persson, Andreas. 2015. Malmö stad går på knäna. *Sydsvenskan*. 22 oktober.
- Persson, Christel. 1992. De drömde om Europa. *Expressen*. 12 oktober.
- Petersson, Torbjörn. 2015. Demonstranter vill rentvå Burmas rykte. *Dagens Nyheter*. 29 maj.
- Philipson, Lena. 2015. Många vill ge flyktingar praktik. *Helsingborgs Dagblad*. 12 november.
- Publico Lissabon. 2015. Därför har vi flyktingkris. *Jönköpings-Posten*. 03 augusti.
- Quicklund, Saila. 2015. M: Varje elev ska klara skolan. *Länstidningen Östersund*. 22 december.
- Regeringen. 2015. *Överenskomna insatser med anledning av flyktingkrisen*. [Websida]. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-arbete-med-flyktingsituationen/overenskommelsen-insatser-med-anledning-av-flyktingkrisen/> [Hämtad den 2016-04-28].
- Reguera, Erik de la. 2015. "Vi har flytvästar så det räcker åt alla! Sitt ned! ". *Dagens Nyheter*. 09 augusti.
- Romare, Margareta. 1995. Hoten ger Afrika en ny chans. *Göteborgs-Posten*. 15 januari.
- Romson, Åsa, Gustav Fridolin, Magdalena Rasmusson och Marco Venegas. 2015. "Vi vill jobba tillsammans med näringslivet för fler jobb". *Dagens Nyheter*. 08 november.
- Rudström, Johan. 2015. Lokalpolitikens gränser. *Uppsala Nya Tidning*. 29 november.
- Rundkvist, Fredrik. 2015. STÄNGDA GRÄNSER. *Aftonbladet*. 23 augusti.
- Sahlin, John Alexander. 2015. Flyktingar möts av värme i Wien. *TT Nyhetsbyrån*. 20 september.
- Sandberg, Krostofer. 2015. Löfven ska diskutera flyktingkris i Österrike. *Kvällsposten*. 20 september.
- Sandelind, Clara. 2015. När väst förklarade krig mot de hjälplösa. *Svenska Dagbladet*. 28 april.
- Schaller, Susan. 2014. *A Man Without Words*. Oakland: University of California Press.
- Schulman, Alex. 2015. Det är nu man borde slå näven i bordet och skrika. *Aftonbladet*. 25 oktober.
- Sjöstedt, Jonas. 2015. Ska vi släcka ljuset för dem som är i nöd?. *Aftonbladet*. 07 december.
- Södermanlands Nyheter. 2015. Storbritannien om EU och flyktingkrisen. *Södermanlands Nyheter*. 03 november.
- Stenberg, Ewa. 2015. Det som var otänkbart för tre veckor sedan är nu fullt möjligt. *Dagens Nyheter*. 13 november.
- Stenman, Linda. 2015. "Låt inte krisen skapa murar". *Norrbottnens-Kuriren*. 22 september.

- Stokstad, Vilhelm. 2015. Migrationsminister tagen av bilden. *TT Nyhetsbyrån*. 03 september.
- Ström Melin A, Annika. 2015. Ja till 40 000 flyktingar - men gräl om vart de ska ta vägen. *Dagens Nyheter*. 27 juni.
- Ström Melin B, Annika. 2015. Fler säger ja till flyktingar - men striden inte över. *Dagens Nyheter*. 09 september.
- Ström Melin C, Annika. 2015. Löfven får stöd av EU-ledare. *Dagens Nyheter*. 18 december.
- Ströman, Lars. 2015. Tänk efter innan du skaffar katt. *Nerikes Allehanda*. 29 augusti.
- Svenska Akademin. 1918. Bohem. *Svenska Akademiens ordbok*. Tillgänglig: <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/show.phtml?filenr=1/36/117.html> [Hämtad 2016-4-7].
- Svenska Akademin. 1925. Flykting. *Svenska Akademiens ordbok*. Tillgänglig: <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/show.phtml?filenr=1/71/144.html> [Hämtad 2016-04-13].
- Svenska Akademin. 1938. Kris. *Svenska Akademiens ordbok*. Tillgänglig: <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/show.phtml?filenr=1/130/101.html> [Hämtad 2016-04-13].
- Svenska Dagbladet. 2015. Drömmen om Europa. *Svenska Dagbladet*. 23 augusti.
- Svensson, Britta. 2015. Britta Svensson: Det är skarpt läge. Vi är alla fransmän, och vi står upp. *Kvällsposten*. 14 november.
- Swedenmark, Elin. 2015. Möjlig lösning för båtflyktingar i nöd. *TT Nyhetsbyrån*. 20 maj.
- Sydsvenskan A. 2015. "Misären är nog bästa verktyget". *Sydsvenskan*. 24 april.
- Sydsvenskan B. 2015. Hög tid att bryta den olyckliga polariseringen. *Sydsvenskan*. 24 oktober.
- Sydsvenskan C. 2015. Tydligare kan det inte sägas. Ta ansvar, EU.. *Sydsvenskan*. 10 november.
- Sydsvenskan D. 2015. SD växer med enkla svar på svåra frågor. Men det är långt till valet.. *Sydsvenskan*. 02 december.
- Syrjämäki, Sami. [u.å.]. *About Conceptual History – What is conceptual history?.* [Webbsida]. Tillgänglig: <http://www.historyofconcepts.org/About> [Hämtad 2016-4-11].
- Teir, Philip. 2015. Vårdreform skapar kris i regeringen. *Dagens Nyheter*. 07 november.
- The Independent. 2015. Hjälpa mer och fler på plats. *Gotlands Allehanda*. 01 augusti.
- Thurfjell, Karin. 2015. Finland oftare målet för flykten. *Svenska Dagbladet*. 19 september.
- TT Nyhetsbyrån. 1989. Tyska soldater på marsch. *TT Nyhetsbyrån*. 7 oktober.
- TT Nyhetsbyrån A. 1992. Den Jugoslaviska flyktingkrisen är explosiv, uppger FN-tjänstemän. *TT Nyhetsbyrån*. 21 juli.
- TT Nyhetsbyrån B. 1992. Kohl uppmanar EG ta emot fler Jugoslaviska flyktingar. *TT Nyhetsbyrån*. 24 juli.
- TT Nyhetsbyrån. 2001. Flyktingkris i Georgien. *Nerikes Allehanda*. 13 november.

- TT Nyhetsbyrån. 2009. Eu vill tackla akut flyktingkris. *TT Nyhetsbyrån*. 4 juni.
- TT Nyhetsbyrån A. 2015. Siffror fredag. *TT Nyhetsbyrån*. 22 maj.
- TT Nyhetsbyrån B. 2015. EU-MIGRANTER: MERKEL: BALKAN STÅR INFÖR ENORMA UTMANINGAR. *TT Nyhetsbyrån*. 27 augusti.
- TT Nyhetsbyrån C. 2015. Löfven skarp mot flyktinghyror. *TT Nyhetsbyrån*. 04 oktober.
- TT Nyhetsbyrån D. 2015. Löfven vädjar till företagens moral. *TT Nyhetsbyrån*. 04 oktober.
- TT Nyhetsbyrån E. 2015. Flyktingkrisen svår för kommunerna. *TT Nyhetsbyrån*. 13 oktober.
- TT Nyhetsbyrån F. 2015. Inga svar från SD om flygbladen. *TT Nyhetsbyrån*. 08 november.
- TT Nyhetsbyrån G. 2015. En röst från att fälla asylpolitik. *TT Nyhetsbyrån*. 25 november.
- TT Nyhetsbyrån H. 2015. SD ökar bland LO-medlemmar. *TT Nyhetsbyrån*. 03 december.
- TT Nyhetsbyrån I. 2015. Snabbspår till jobb i vården. *TT Nyhetsbyrån*. 04 december.
- TT Nyhetsbyrån J. 2015. Kubansk flyktingkris eskalerar. *TT Nyhetsbyrån*. 25 december.
- TU. 2014. *Svenska Mediehus 2014/15*. Tillgänglig: http://www.dagspress.se/images/stories/Svenska_Mediehus_2014_2015.pdf [Hämtad 2016-4-11].
- Unander, Hans. 2015. Sverige har nått en gräns. *Nya Ludvika Tidning*. 01 december.
- UNHCR. [u.å.]. *Vem är flykting?*. Tillgänglig: <https://sverigeforunhcr.se/om-oss/vem-ar-flykting> [Hämtad 1016-04-13].
- UNHCR. 1951. *1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning*. Tillgänglig: http://web.archive.org/web/20090920052949/http://www.unhcr.se/SE/basic_facts/pdf/1951swe.pdf [Hämtad 1016-04-13].
- UNHCR. 1967. *Protokoll angående flyktingars rättsliga ställning. New York den 31 januari 1967*. Tillgänglig: http://www.manskligarattigheter.se/dm3/file_archive/020515/42bedce53459bbbd488fad884c36b036/fn_670131.pdf [Hämtad 1016-04-13].
- UNHCR A. 2016. Refugees/Migrants Emergency Response. Tillgänglig: http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php#_ga=1.201133230.1440071692.1461055505 [Hämtad 2016-04-19].
- UNHCR B. 2016. *2015 UNHCR subregional operations profile - Eastern Europe*. Tillgänglig: <http://www.unhcr.org/pages/49e48d4d6.html> [Hämtad 2016-04-21].
- Uppsala Nya Tidning A. 2015. Tältläger revs. Fransk polis. *Uppsala Nya Tidning*. 03 juni.
- Uppsala Nya Tidning B. 2015. En signal till hela EU. *Uppsala Nya Tidning*. 29 augusti.

- Vibeke, Anette. 2015. Flyktingkris med enorma utmaningar. *Jönköpings-Posten*. 22 oktober.
- Wallberg, Peter. 2015. "Regeringen kommer att tänka på oss". *TT Nyhetsbyrån*. 24 november.
- Wallström, Margot & Isabella Lövin. 2015. Nu stärker vi arbetet för humanitära frågor. *Aftonbladet*. 19 augusti.
- Wallström, Margot. 2015. Vi behövs i FN:s säkerhetsråd. *Svenska Dagbladet*. 02 december.
- Wårenius, Eva. 2015. Ansträngt läge för kommunerna. *Falköpings Tidning*. 07 december.
- Westerberg A, Ola. 2015. Kraftigt ökad flykt över Medelhavet. *TT Nyhetsbyrån*. 01 juli.
- Westerberg B, Olof. 2015. Försvaret har brist på flyktingtält. *Helsingborgs Dagblad*. 10 oktober.
- Wiraeus, Julia. 2015. IS driver miljoner på flykt. *TT Nyhetsbyrån*. 22 juni.
- WNYC. 2010. Words. [podcast] Radiolab. Tillgänglig:
<http://www.radiolab.org/story/91725-words/> [Hämtad 2016-4-4].
- Zak A, Ronald. 2015. Polis: Kan ha dött utanför Österrike. *TT Nyhetsbyrån*. 27 augusti.
- Zak B, Ronald. 2015. Döda flyktingar hittade i lastbil. *TT Nyhetsbyrån*. 27 augusti.